

Rozšířené vydání

Bělohradské listy

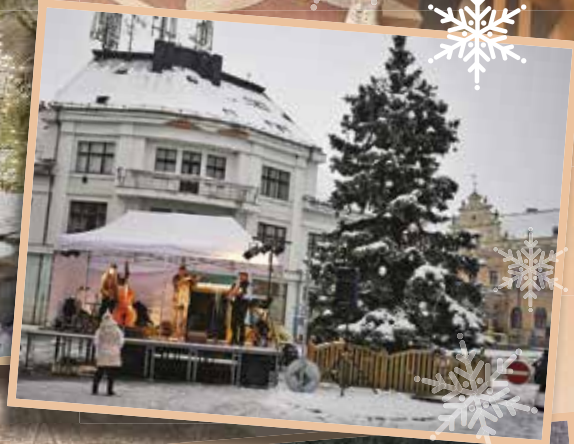
Vydáno 15. 12. 2023 • Ročník XXIII • Cena 16 Kč

6 / 2023

*Bělohradské listy přejí
všem svým čtenářům hezké Vánoce
a mnoho dobrého v roce 2024*

Objektivem Bělohradských listů

Vázení čtenáři...

Když jsem v říjnu roku 1999 nastupoval do funkce vedoucího městského kulturního střediska, bylo mým úkolem vedle činností spojených s kulturními vystoupeními, dvěma muzei a kinem rozjet znovu městský zpravodaj. Měl navázat na předchůdce, který vycházel mezi válkami, Lázně Bělohrad – Lázeňský týdeník. Pravda, v předchozích letech došlo ke dvěma pokusům o vydávání místního periodika, ale tyto snahy skončily v zárodku. První pokus proběhl za socialismu a byl poplatný své době i možnostem. Další iniciativa vzešla na počátku devadesátých let minulého století za výrazného přispění tehdejšího starosty pana Václava Machka a vypadala zpočátku slibně. Bohužel i ta vyšla do prázdna. Stál jsem tedy před úkolem, který přede mnou nikdo dlouho plně neřešil, a když ano, tak nevyřešil.

Jedna věc byla jistá, od symbolického roku 2000 se vydání prvního čísla nepodaří. Začneme od ledna 2001. Začneme, ale jak, neměl jsem v tomto oboru žádné zkušenosti, a nadšení a snaha nestačí. Musím říci, že jsem měl velké štěstí, do hry, tedy do složení nové redakční rady, se zapojili zkušenější. Byl to především starosta Pavel Šubr, sportovní novinář z Mladé fronty a autor myšlenky vydávat místní zpravodaj. Druhým zásadním hybatelem byl pan Jiří Sehnal, člen Syndikátu novinářů, grafik, spisovatel, zakladatel časopisu Krkonoše, sochař, malíř a umělec. Dalšími členy byli učitelka českého jazyka paní Antonie Vanišová, dále sportovní nadšenec a obrovský bělohradský patriot Eduard Čeliš a v neposlední řadě i fotograf Václav Lejdar. S takovou partou se dalo již něco dělat.

Na zakládající redakční radě byl ustaven formát periodika, četnost vydávání, schválen název Bělohradské listy, naplánována témata a došlo i k zaregistrování na ministerstvu kultury. Musím přiznat, že první ročník byl hodně v rukách pana Sehnala, jak textově, tak hlavně graficky. První číslo vyšlo v lednu 2001. Bylo černobílé, na obyčejném papíře a mělo dvanáct stránek.

Listy se rozběhly báječně, první čísla v nákladu 1300 ks zmizela z prodeje komplet a čtenáři se rádi zapojovali do anket a rozhovorů. Přesto, že někteří poťouchle věstili brzké vyčerpání témat, nestalo se tak. Bylo a je stále o čem psát. Během let se listy zdárně rozvíjely. Přišlo rozšíření nejprve na 16, později na 24 stránek. Přišly silnější obálky, lesklá křída, dvojbarva a nakonec od roku 2011 i plnobarevná mutace. Přidávali se i další dopisovatelé jako Zdeněk Prchal, Svatoopluk Hrnčíř, Vlastimil Hrnčíř, Josef Špůr, Jiří Vacek, Hana Friedrichová, Lenka Vichnarová, Iva Plecháčová a další. Po třech letech se částečně stáhl pan Jiří Sehnal a grafiku začala dělat paní Renata Jírová v tiskárně ARPA a od roku 2016 paní Hana Kubíková.

To už byly listy zaběhlé periodikum a čtenáři na ně reagovali stále dobře. Zajímavou zkušenost jsem pochytal na školeních pro vydavatele místních zpravodajů, kterých jsem se jako šéfredaktor účastnil. Většinou proběhlo nejprve odborné školení a po něm hodnocení jednotlivých zpravodajů. Všichni dostávali rady, co zlepšit, zařadit či vynechat. Bělohradské listy zůstaly na konci. A co s vámi – vy jste příliš specifictí, příliš se odlišujete. Vymyká se to zavedené praxi městských zpravodajů a je těžké vaše listy hodnotit. Je to ale výborné, dělejte to tak dál. Děkuji.

Za vším však stojí lidé. Je pravda, že v redakční radě byli vždy lidé, na které bylo spolehnouti, jimž nechybělo člověčenství, a měli výborné nápady. To dohromady dává Bělohradským listům jejich charakter. Listy však mají i další přesah, díky nim se totiž vzájemně poznala řada lidí, kteří by se jinak asi nesetkali. Obohatili jsme se navzájem. Musím zmínit současnou redakční radu, Hanu Marii Körnerovou, Alenu Fléglovou, Hanu Friedrichovou, Václava Lejdara, Edu Čeliše, Josefa Špůra, Jardu Vovse a do nedávna i Pavla Šubru, se kterými jsme to dotáhli až k vydání šestého čísla triadvacátého ročníku Bělohradských listů. Za zmínku stojí, že v tomto složení redakční rady získaly listy i několik ocenění.

Po jednadvaceti letech jsem předloni skončil odchodem do důchodu jako vedoucí městského kulturního střediska a doposud přesluhoval jako šéfredaktor Bělohradských listů. Nyní je čas odejít, a tak odcházím. V dálce se stahují mraky a mladým se určitě začíná zdát, že by mělo přijít něco nového, nějaké omlazení. Jiná grafika, jinak psané články, pohled jiné generace. Prostě nová doba. Nebudu jim bránit. Vezměte si listy, ale prosím, zachovejte je. Pracovali jsme usilovně, potivě a s nadšením, zkuste to také tak. Možná vznikne nová redakční rada, a té přejí mnoho štěstí a úspěchů. Nakonec musím poděkovat všem, kteří se na vydávání Bělohradských listů podíleli, všem, které jsem měl možnost při této práci poznat. Redakční radě, dopisovatelům, fotografům, tiskárně ARPA a jejím grafikům, korektorům i prodejcům listů. Pracovali jste skvěle, děkuji.

Hlavně však děkuji Vám, čtenářům. Bez vás by to celé nemělo smysl. Jsem Vám vděčný za Vaše podněty, za věrnost a za ohleduplnost. Prosím, čerpejte nashromážděné poznatky a uchovávejte listy pro budoucí, snad se jim jednou budou hodit stejně, jako se mně hodily ty meziválečné. Děkuji.

Ladislav Stuchlík, ještě naposledy jako šéfredaktor

BĚLOHRADSKÉ LISTY — Časopis Bělohradu a okolí

Periodický tisk územního samosprávného celku Lázně Bělohrad

Vydává: Město Lázně Bělohrad. Vychází jako dvouměsíčník.

Redakční rada: Ladislav Stuchlík (šéfredaktor), Eduard Čeliš, Alena Fléglová, Hana Friedrichová, Hana Marie Körnerová, Václav Lejdar, Josef Špůr, Jaroslav Voves.

Povoleno: MK ČR pod č. E 10901, ISSN 2533-8005

Adresa: Město Lázně Bělohrad, Městské kulturní středisko, Barákova 3, 507 81 Lázně Bělohrad

Telefon, fax: 739 629 482 / 493 792 484

E-mail: mks@lazne-belohrad.cz

Sazba, tisk: Tiskárna ARPA, Kotkova 792, 544 01 Dvůr Králové nad Labem

Korektury: Martin Žantovský

Jiří Černý

MUDr. Michal Paďour

Nekonečný příběh

E. G. Pierce

Linda Mišková a Josef Rýdl

Další číslo vyjde: ???

Fotografie na obálce:

01 Mikuláš v parku

Ladislav Stuchlík

24 Zima je tu

Jaroslav Voves

Zeptali jsme se za vás

Jak pokračuje rekonstrukce špejcharu a jak plánujete zrekonstruovanou budovu využít?

Rekonstrukce pokračuje podle plánu v souladu s dotačním programem na záchranu kulturního dědictví ČR. V počátcích jsme museli překonat problémy s neviditelnými vadami krovu, zejména pozednice, kde nebyl znám její stav a byla nutná její výměna. Pozednice byla zcela vyhnílá a musela se nahradit betonáží, na kterou jsme potřebovali souhlas památkářů, a tím došlo i k prodloužení rekonstrukce. V současné době dokončujeme střechu včetně osazení vikýřového pásu oken a do konce roku by měla být i dokončena fasáda, abychom mohli v zimních měsících řešit interiéry. Na západě budovy se pracuje na moderní přístavbě výtahu a schodiště. Dokončení sýpky je plánováno na srpen 2024.

V budoucím využití sýpky se v přízemí počítá s kavárnou, která bude mít terasu do zámeckého parku. V prvním podlaží plánujeme galerii pro výstavy regionálních umělců. Ve druhém patře se mohou návštěvníci sýpky těšit na multifunkční kulturní sál, ve kterém je možné organizovat například plesy, workshopy, divadelní představení, koncerty apod. Sýpka je významný památkový objekt, který přinese městu Lázně Bělohrad a okolí kulturní aktivity s nadregionálním přesahem.

Libor Kindl, ředitel Bělohradské sýpky, o. p. s., foto: Ladislav Stuchlik

Kavárna v sýpce - vizualizace

Starostka odpovídá

Prý v Brtvi funguje dětská skupina, o co se jedná?

V Brtvi v budově bývalé školy, která prošla kompletní rekonstrukcí, vznikly dva byty. Po čase se ukázalo, že to nebylo úplně vhodné řešení, nájemníci byli rušeni hlukem z přízemí, kde je provozován klub. Proto jsme se rozhodli jeden z bytů poskytnout na provoz dětské skupiny.

Byt byl pronajat o. s. Hledá se Smolíček, která prostor rekolaudovala a provozuje tu od

1. 12. 2023 tzv. dětskou skupinu. Jde o alternativu k jeslím či mateřské škole a je určena dětem od 1 do 6 let. Kapacita skupiny je 6 dětí a cena za tuto službu činí 2000 Kč + strava / měsíc. Provoz skupiny je stanoven zatím na čas 8.00–15.00 hodin (po domluvě je možno časový interval prodloužit).

Rodiče mohou stále své děti přihlašovat, a to u kontaktní osoby p. Denisy Stehlíkové, tel. č. 605 784 788, e-mail: ds@smolicek.net. Více informací se můžete dočíst na webových stránkách www.smolicek.net.

Jak se změní sazebník poplatků od nového roku?

V souvislosti s novelou zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, s účinností od 1. 1. 2024 vznikla obcím povinnost novelizovat obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích.

Zastupitelstvo města Lázně Bělohrad na svém jednání dne 8. 11. 2023 vydalo tyto obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích.

Obecně závazná vyhláška o místním poplatku ze psů

Sazby u tohoto místního poplatku zůstávají stejné, nárok na osvobození a úlevy nebyly změněny.

Místní poplatek z pobytu

Výše sazby místního poplatku z pobytu nebyla změněna, činí 30 Kč za každý započatý den pobytu s výjimkou dne počátku pobytu. Přijatá obecně závazná vyhláška nově zpoplatní i osoby, kterým je poskytována komplexní lázeňská péče.

Místní poplatek za užívání veřejného prostranství

Výše sazeb místního poplatku za užívání veřejného prostranství nebyly novou obecně závaznou vyhláškou změněny. Jedinou změnou je stanovení měsíční paušální částky při využívání veřejného prostranství umístěním zařízení pro poskytování prodeje. Tato paušální částka chyběla, poplatek za toto využívání veřejného prostranství byl stanoven denní sazbou.

Místní poplatek za obecní systém odpadového hospodářství

Výše sazby tohoto místního poplatku se po 16 letech změnila, a to na částku 800 Kč za poplatníka a kalendářní rok. Poplatníkem je fyzická osoba přihlášená ve městě včetně cizinců a dále majitel nemovitosti, ve které není přihlášená žádná osoba. Nárok na osvobození změněn nebyl.

Alena Kuželová – starostka města

Přání do nového roku od starostky města

Vážení občané Lázní Bělohradu, Brtve, Dolního Javoří, Hřidelce, Lánů a Uhlířů,

poslední roky žijeme ve velmi náročné době, která prověřuje naše hodnoty, životní nastavení a pevnost našich vztahů.

Dovolte mi, abych vám všem jménem města Lázně Bělohrad popřála příjemný adventní čas bez zbytečného stresu. Ať máte více světla ve své duši než na svých příbýtcích, ať vánoční svátky nikdo z vás neprožívá sám, ale naopak jste obklopeni láskou těch nejbližších a nezapíráte naději v lepší časy nastávajícího roku.

Vážení čtenáři,

toto číslo Bělohradských listů je z určitého pohledu poslední, proto mi dovolte, abych vám popsala svůj pohled na okolnosti, které k tomuto rozhodnutí vedly.

Loni touto dobou jsem se setkala s redakční radou Bělohradských listů a mezi řečí padl názor, že bych vzhledem k věku většiny redaktorů měla začít hledat nové kolegy. Alespoň takto si to pamatuji já a někteří přítomní. Nehledala jsem cíleně, ale potkala jsem se náhodou s panem Janem Benešem, člověkem, který má zkušenosti z novinářského prostředí, rodákem z Bělohradu, který si na Horní Nové Vsi postavil dům a žije tu se svou rodinou.

Pan Beneš projevil zájem Bělohradské listy psát a nabídl spolupráci, ale jeho pohled na městský zpravodaj, grafickou úpravu a vůbec koncept byl úplně odlišný od podoby současných listů a mně bylo upřímně jasné, že spolupráce nových a současných členů redakční rady bude problém. V polovině října byl pozván na radu města šéfredaktor pan Stuchlík, abychom se o celé záležitosti pobavili a našli společně řešení pro blízkou budoucnost, ale namísto toho nám pan Stuchlík oznámil, že „od ledna chtějí končit a on odchází s nimi“.

Další týden jsem přišla na redakční radu, abych zrekapitulovala, co jsme si s panem Stuchlíkem řekli na zasedání rady. S naivitou sobě vlastní by mě absolutně nenapadlo, že ostatní členy redakční rady šéfredaktor o svém rozhodnutí neinformoval. Samozřejmě moje sdělení spustilo nemalé emoce a křivdy, které se Bělohradem nesou doposud, a mě to velmi mrzí. Z redakční rady jsem odcházela s tím, že nabízím setkání s panem Benešem a očekávám návrh termínu schůzky. Dodnes žádný nepřišel.

Již nyní vím, že s některými z členů redakční rady se pan Beneš na kooperaci bude snažit domluvit, jiní oznámili, že již přispívat nebudou, a já to respektuji. Připouštím, že se celá situace dala vyřešit úplně jinak, výměna mohla být postupná, a v klidu...

Přese všechno bych nakonec velmi ráda poděkovala všem, kteří se dlouhá léta ve svém volném čase obětavě věnovali psaní Bělohradských listů. Posledních 23 let se Bělohradské listy staly nedílnou součástí života v našem městě a nebyla jistě náhoda, že v roce 2018 byly vyhlášeny nejlepším městským zpravodajem Královéhradeckého kraje. Velký dík samozřejmě patří bývalému panu starostovi Šubrovi, který stál u samého zrodu listů, stejně tak děkuji panu Stuchlíkovi a celé partě bělohradských redaktorů, kteří trpělivě shromažďovali informace nejen ze současnosti, ale i z doby dávno minulé. Na vašem setkání jsem pochopila, že jsou Bělohradské listy vaší srdeční záležitostí a že nejste pouze kolegové, ale blízcí přátelé. Vaší dosavadní letité práce si velmi vážím.

Bělohradské listy nekončí, dostanou pouze nový kabát a já novým redaktorům přeji, aby si opět v Bělohradě našli své čtenáře a nové listy byly plnohodnotným zpravodajem města. Na první číslo se můžou čtenáři těšit na jaře následujícího roku.

Alena Kuželová – starostka města

Hezké vánoční svátky,
ať máte čas na pohádky,
ať se na vás štěstí směje,
ať vás láska stále hřeje,
ať vás úspěch provází
i v roce, který přichází...

Město
Lázně
Bělohrad

Co nás čeká v lázních?

V lednu příštího roku plánujete otevřít novou budovu Centra komplexní rehabilitace. K čemu bude přesně sloužit?

Centrum komplexní rehabilitace je název nové budovy, do které se přestěhuje 60 lůžek Rehabilitačního ústavu, který byl po dobu téměř tří let situován v několika patrech hotelu Grand. Jde o projekt, který měl být realizován již v roce 2019. Epidemie covidu však zamíchala kartami natolik, že nový Rehabilitační ústav otevřel svá lůžka v prostorách hotelu Grand tam, kde původně byla sociální lůžka Domova Vitalita. Nová budova musela počkat a její stavba byla zahájena až v roce 2022.

Pokud procházíte okolo, vidíte, že stavba je již kompletně hotová a v budově probíhají práce na dokončení interiéru. V průběhu prosince budou do budovy umístěna lůžka a rehabilitační technologie a v lednu plánujeme zahájení provozu.

Centrum komplexní rehabilitace slouží jako lůžka následné rehabilitační péče. Pokud to mohu přiblížit, tak je to ten typ péče, který nabízí Rehabilitační ústav v Janských Lázních, Kladrubech, Hrabyni či v Košumberku. Tuto péči jsme našim pacientům poskytovali již na lůžkách Rehabilitačního ústavu v budově Grandu, v nové budově však budou všechny pokoje důsledně bezbariérové, v některých pokojích a na chodbách bude možné využít závěsné zařízení pro přesun a mobilizaci pacientů, jsou zde prostorné jídelny, zázemí pro personál a dostatek skladovacích míst. Pro terapii je vyčleněn celý přední blok budovy.

S budovou Grand spojuje Centrum komplexní rehabilitace prosklená a vyhřívaná lávka, která

umožní pacientům využívat bazén a personálu usnadní pohyb mezi oběma pavilony.

Předpokládáme, že lůžka budou sloužit pacientům, kteří během rehabilitace potřebují pomoc a zdravotnickou péči. Pacientům s omezenou pohyblivostí, pacientům po mrtvicích, operacích, po úrazech. Oddělení jsou koncipována tak, že se postarají i o komplikované pacienty, kteří potřebují nejen rehabilitaci pohybu, ale také logopeda, psychologa, trénink kognitivních funkcí a nácvik sebeobsluhy.

Jak se klienti do vašeho zařízení mohou dostat? Jedná se o zařízení pro samoplátce nebo o zařízení pro klienty přes zdravotní pojišťovny?

Pacienti přicházejí s návrhem na Následnou rehabilitační péči od specialisty anebo jsou překládáni přímo z akutních lůžek nemocnic.

CKR disponuje lůžky, která jsou převážně obsazována pacienty s úhradou zdravotními pojišťovnami. Může ale nastat situace, že si pobyt uhradí klient, který není plátcem zdravotního pojištění.

V čem bude Centrum komplexní rehabilitace jedinečné?

Nelze použít slovo jedinečné, ale CKR bude jedním z mála zařízení v ČR, které bude vybaveno nejmodernější rehabilitační technologií z celého světa. Toto, spolu s velice dobrou úrovní rehabilitační a zdravotní péče v Lázních Bělohrad, bude pro naše pacienty opravdu velkým přínosem.

MUDr. Jitka Ferbrová, Lékařský ředitel

Sváteční
ŠANSON
26. 12. 2023 | 18.00
RADKA FIŠAROVÁ

Koncert
FILMOVÝCH MELODIÍ
30. 12. 2023 | 20.00
FRANTIŠEK LAMAČ
&
JARMILA KLOKOČNÍKOVÁ

Dárkové
POUKAZY

RECEPCE TREE OF LIFE
OTEVŘENA I NA ŠTĚDRÝ DEN

WWW.TREEOFLIFE.CZ

Vzpomínky na bělohradská setkávání s Jiřím Černým

Dne 17. srpna letošního roku, ve věku 87 let, zemřel Jiří Černý, novinář, publicista, autor knih, hudební kritik, nezpochybnitelná profesní a morální autorita, i naprosto mimořádná osobnost kulturního a společenského života naší země.

K Lázním Bělohradu měl nadstandardní vztah, který se datuje již od dob jeho dětství, kdy sem jezdil na prázdniny (viz vzpomínka Honzy Simona níže). Také se po létech rozhodl podstoupit léčebnou kúru právě zde. Od roku 2007 přijížděl do LB se svými poslechovémi hudebními pořady. V kulturním sále lázní se jich uskutečnilo více než 40 a všechny, bez výjimky, zvučil Jirka Horáček. Opravdu úctyhodný počet večerů, které přinášely radost a poučení tou nejlepší formou, a to jak lázeňským hostům a občanům LB, tak i přespolním, co si mimořádný kulturní zážitek nenechali ujít. Ať bylo téma pořadu jakékoliv, osobnost Jiřího Černého skýtala garanci té nejvyšší kvality obsahu i formy.

Oba autoři tohoto článku měli tu čest být Jiřího přáteli, a proto se pokusí najít jednoduchou odpověď na jednoduchou otázku: „Co se vám vybaví, když se řekne Jiří Černý?“

JAN SIMON, TEHDEJŠÍ KULTURNÍ PRACOVNÍK LÁZNÍ:

Jirku Černého jsem ctil vlastně od svých mladých let, kdy jsem doslova „hlta“ jeho články v tehdejší, ještě neznormalizovaném, československém hudebním časopise Melodie. Překvapení jsem zažil hned při prvním osobním pozvání legendárního publicisty do LB někdy v roce 2007. Chtěl jsem mu upřesnit, jak se do našeho lázeňského městečka dostane, ale Jiří mě hned zarazil: „Bělohrad, ten moc dobře znám, jezdil jsem sem v dětství na prázdniny ke Kordíkům.“ A tak vše začalo, a „bělohradské antidiskotéky“ se staly tradicí. Vzpomínám si, že mi často volali lázeňští hosté, kdy přijede Jiří Černý, aby si podle data pořadu domluvili pobyty v lázních.

Pro mě byl a je Jiří Černý celoživotním pilířem lidskosti, laskavosti, moudrosti a vkusu, donekonečna mě obohacujícím, když si čtu jeho recenze nebo poslouchám jeho rozhovory. Kritik přísný, neústupný, ale vždy velmi kultivovaný. Po každém pořadu čekala Jirku další „šichta“, kdy jsme ho u nás doma v rodinném kruhu zpovídali, někdy do značně pokročilých hodin. A nejen to, Jiří mi dal kromě osobního přátelství i dar získávání nových. A tím je i Jirka Čutka, se kterým jsem se potkal právě při pořadu v lázních s Jirkou Černým.

JIŘÍ J. ČUTKA:

Když Jiří Černý zemřel, vzpomínal na něj Jan Rejžek jako na člověka, který mu nahradil otce. Vpravdě otcovsky dokázal působit také na ostatní své přátele, a to svojí moudrostí, nadhledem, přesnou formulací myšlenek a v neposlední řadě i krásným a „laskavým“ zabarvením hlasu. Kdysi byl Jiří studentem mého otce, a k tátovým nedožitým osmdesátinám napsal o něm fejeton. Oslavný i kritický, a hlavně jako vždy výstižný. V Praze jsem s Jiřím Černým chodil na obědy, hlavně na Marjánku, vidali jsme se i na jeho pořadech v Kulturním centru Kaštan, přetřásali kdecu, ale nejlepší setkání bývala v Lázních Bělohradu. Vzhledem k tomu, že u mě přespával, měli jsme čas probrat nejen hudbu, ale vůbec život kolem, a já s pokorou naslouchal a měl radost z častého názorového souznění. I proto mě těší, že spoluautorem dnešního vzpomínání je právě Honza Simon, který se našich setkání účastnil.

Honza i já jsme se s Jiřím ještě stačili rozloučit v domově pro seniory v Thákurově ulici a nakonec i uctili jeho památku 24. srpna 2023 na mši v kostele Nejsvětějšího Salvátora, kde ekumenický obřad vedl Mons. Tomáš Halík a evangelický farář Miloš Rejchrt. Jiří Černý je nenahraditelný nejen pro mě, ale pro celou naši společnost. Nikdy na něj nezapomenu.

P. S. Kéž bychom dokázali vyjádřit naše myšlenky alespoň z poloviny tak výstižně, jako to uměl Jirka...

Jiří J. Čutka, Jan Simon, foto: archiv

BĚLOHRADSKÁ RADNICE SE DOČKALA OCENĚNÍ

Několik ocenění a nominací do architektonických soutěží obdržela novostavba bělohradského městského úřadu. Česká komora architektů pravidelně vyhlašuje soutěž **Česká cena za architekturu**. Mezinárodní architektonická porota složená ze sedmi erudovaných zahraničních architektů hodnotila celkem 241 staveb dokončených v letech 2018 až 2022. Z nich nominovala 31 do finále soutěže, které proběhlo 9. listopadu ve Fóru Karlín. Mezi těchto 31 nominovaných staveb se dostala i bělohradská radnice.

O čtyři dny později, 13. listopadu, proběhla soutěž o **stavbu roku Královéhradeckého kraje**, kde novostavba bělohradského městského úřadu byla představena mezi 30 vyhodnocenými stavbami.

Třetí architektonickou soutěží, do níž obdržela bělohradská radnice nominaci, je **Piranesi Award**. Tato architektonická soutěž oceňuje nejlepší architektonické realizace postavené za poslední dva roky v regionu střední Evropy. Radnice je nominována mezi pěti realizacemi z České republiky.

Největším úspěchem je nominace nové bělohradské radnice na cenu Miese van der Rohe. Cena se uděluje jednou za dva roky, celkem je nominováno 362 projektů z celé Evropy a Česká komora architektů do soutěže nominovala devět realizovaných staveb. **Cena EU za současnou architekturu – cena Miese van der Rohe** – se uděluje od roku 2001 za vynikající architektonická díla, která byla vybudována na území Evropy. Cena zdůrazňuje přínos, který kvalitní architektura znamená pro udržitelný rozvoj a kvalitu života občanů. (spo. foto: Architekt 43)

NOVÝ POUSTEVNÍK na Byšičkách

V roce 1853 u kostelíka na Byšičkách začal žít poustevník Augustin Hoření (1801–1880). Bývalý rolník, který po ovdovění a zajištění majetku se věnoval duchovnímu životu. Přijal řádové jméno Augustin Petr a lidé mu pro jeho drobnou postavu říkali Augustýnek. Přebýval v dřevěné kostnici či márnici a byl i zakladatelem křížové cesty.

Po sto padesáti letech žije v malém karavanu uprostřed vyschlého rybníka Vosmík, 300 metrů od kostelíka Petra a Pavla na Byšičkách, PAVEL „KOCÁK“ FESTA, 62letý zedník/obkladač, svérázný a krásně živočišný borec. Byla středa 22. listopadu, přesně 60 let po zavraždění legendárního JFK. Festa se vracel na Byšička z místní knihovny kolem kurtů v Bažantnici. V batohu mezi knížkami si nesl i Fialového poustevníka Oty Pavla. A tady je krátké povídání o jeho poustevničení:

MLÁDÍ, UČENÍ, PRÁCE

Jsem Tetínák, ze Zvlkanky z velké rodiny pěti kluků a holky. Ani nevím, kde jsem přišel k přezdívkě Kocánek, Kocák... Do školy jsem chodil v Miletíně, vyučil jsem se v Hradci Králové na Vocelově třídě zedníkem obkladačem. Dělal jsem ve Stavomontážích a potom v Narexu ve stavební partě s legendárním Mirkem „Jojou“ Zapadlem. Od roku 1990 jsem na volný noze.

NA VOSMÍKU

Tady u Vosmíku blízko hájenky jsem zdědil pozemek o 25 arech. Od prvního července 2019 jsem tu začal žít. Osud tomu chtěl. Malinko se to stalo vinou exekuce. Něco zbylo z prodeje chalupy, a tak jsem koupil karavan... A je mi dobře.

ŽIVOT V KARAVANU

Mám propan-butan na vaření a na teplo, na svícení solár. Televizi pochopitelně žádnou, jenom z tranzistoráku poslouchám hradeckej rozhlas, kde mám i dost kamarádek, redaktorek. Vařím na tříplotýnkovým sporáku. Jsem polívkovej i na

kyselo, bramboračku, nepohrdnu ani dobrým bůčkem... Pro vodu si chodím do hájenky k myslivcům a dost používám i dešťovku. Toaletou je suchý les.

ZVĚŘ

Ta chodí hodně blízko, až se bojím, čekám, že přijdou na kafe... Nedávno jsme si s danilou koukali z oka do oka, asi na metr. Říkám, ahoj kozo, co tady chceš? Prasata přijdou na třicet metrů, srnky blíž. Zajíci nejsou. Objevil se i úžasnej, půlmetrověj černej jestřáb!

POCHŮZKY

Často chodím na moji Zvlkanku a denně ke kostelíku. Občas k Hlubokému a po pohřebače do Lukavce k sestřence. Zkrátka musím chodit, nemocný záda si to vyžadují.

KNÍŽKY

Dokud mám v karavanu světlo, tak čtu. Otu Pavla, Hemingwaye, Remarquu, Haškova Švejka i Němcovou (*dosvědčuji – P. F. má v batohu Zlaté úhoře, Smrt krásných srnců, Komu zvoní hrana...*).

RITA

Nerozlučnou partačkou je mi desetiletá fenka Rita. Její mámou byla padesátikilová doga a tátou světlý labrador, takový tulák z Dobše...

*Eduard Čeliš, foto: autor
Použitý materiál: Josef Špůr
– Historie Byšic, BL 3/2019*

Augustin Hoření

V PĚTI ČÍSLECH

- 62 Pavel Festa se narodil 26. května 1961 v Hořicích
- 53 měsíců žije v karavanu poblíž kostelíka na Byšičkách
- 29 let je šťastně rozvedený s Milenkou
- 8 metrů čtverečních má jeho karavan
- 4180 kroků musí ujít za nákupem do bělohradského Coopu

CO NOVÉHO V BĚLOHRADSKÉ STŘEDNÍ ŠKOLE

S novým školním rokem přišla i celá řada změn jak v budově školy, tak i ve sportovní hale. V letních měsících došlo k rozsáhlé rekonstrukci dalšího podlaží budovy školy – komplexní rekonstrukci elektroinstalace, úpravám sociálního zařízení, stavebním opravám a výmalbě.

Žáci dostali do užívání již třetí učebnu výpočetní techniky a další učebny.

Od 15. 11. byla zahájena rekonstrukce vytápění sportovní haly, kterou zajišťuje vítěz výběrového řízení, hradecká firma VOTOP HK. Hala dostává nové samostatné vytápění, využitá bude i rekuperační jednotka v hale, takže po předání díla by se měl výrazně zlepšit komfort vytápění, ale především by se měly snížit stále rostoucí náklady na vytápění. Akce probíhá za provozu, aby nebyla omezena výuka tělesné výchovy základní i střední školy ani činnost sportovních kroužků.

V současné době již probíhá výběrové řízení na rekonstrukci suterénu školy, kde vznikne nová moderní cvičná kuchyň a cukrářská dílna s potřebným zázemím. I když rozpočet na akci výrazně narostl a vysoce překročil částku 20 mil. Kč, akce má podporu zřizovatele a se zahájením rekonstrukce se počítá v jarních měsících roku 2024.

Další rozsáhlá akce je plánována na léto 2024, kdy by mělo dojít ke komplexní rekonstrukci všech sociálních zařízení jak v budově školy, tak sportovní haly. Touto akcí by měla být uzavřena druhá etapa rekonstrukcí.

Ve třetí etapě se počítá mimo jiné s výměnou topných těles v budově školy, kraj školu zařadil do první vlny instalace fotovoltaiky (stejně jako budovu truhlářských dílen v ulici Leontiny Mašínové) a počítá se i s dalšími akcemi. Určitě i s řešením ožehavého problému s železnou dvojkolnou u sportovní haly.

Bělohradští občané mají nyní možnost se v rámci dnů otevřených dveří přijít podívat do školy a na vlastní oči se přesvědčit, že podmínky pro výuku žáků se postupně výrazně mění k lepšímu.

Mgr. Petr Jaroš, ředitel školy

ÚSPĚŠNÝ SOUTĚŽNÍ PODZIM NOVÉHO ŠKOLNÍHO ROKU V SŠGS

Hned několik úspěchů zaznamenali žáci SŠGS v prvních měsících nového školního roku. V závěru měsíce září přijal hejtmán Královéhradeckého kraje Mgr. Martin Červíček a jeho náměstek a radní pro školství Mgr. Arnošt Štěpánek nejúspěšnější středoškoly Královéhradeckého kraje, kteří v celostátních i mezinárodních soutěžích získali zlatá, stříbrná či bronzová ocenění. Oba pánové poděkovali úspěšným studentům a jejich pedagogům za příkladnou reprezentaci kraje, dosažené úspěchy i práci a nasazení nad rámec běžných povinností. Zároveň všem předali ocenění v podobě voucherů na sportovní zboží dle vlastního výběru.

Za novopackou SŠGS převzali ocenění studenti David Johánek za sdílené 1. místo ve speciálu pro střední školy celostátní soutěže Prostřeno! a dále Šarlota Balogová a Martina Bártová za zlatou a bronzovou medaili ze Světového poháru kuchařů a cukrářů v Lucemburku. Martina Bártová pak v říjnu společně se třemi dalšími žáky školy převzala ocenění Hospodářské komory ČR „Nejlepší učeň ČR“.

Naši mladí pivovarníci se po jarním úspěchu na Birell Cupu Brno tentokrát vydali na soutěž Svijany CUP 2023. Na soutěži prokázali jak teoretické znalosti z čepování piva, tak především praktické dovednosti v čepování piva a servisu piva hostovi. I když tentokrát medaile necinkla, 4. místo, a tedy bramborová medaile Tomáše Duška jsou v konkurenci 33 soutěžících určitě úspěchem.

A do třetice, Ondřej Baudyš, žák 3. ročníku oboru hotelnictví, postoupil do nominačního kola populární soutěže „Rio Mare Svačina roku 2023“. Do soutěže přihlásil svůj pokrm s názvem tuňákový sushi toast s lehkým salátkem a macerovanou cibulkou. V nominačním kole, které se konalo 12. 10. 2023 v Makro akademii Praha, se sice do absolutního finále neprobojoval, ale v konkurenci 50 soutěžících z celé republiky se určitě neztratil.

Poslední výrazný úspěch zaznamenali žáci školy na celostátní soutěži v carvingu (vyřezávání ovoce a zeleniny), která se konala 2. listopadu v pražských Letňanech. Naši reprezentanti získali celkem 3× stříbro a 2× bronz, Kateřina Mušáková pak celkově 2. místo a Kateřina Slavíková 3. místo v absolutním pořadí.

Účastí na odborných soutěžích škola dlouhodobě podporuje nadané a talentované žáky a to je investice, která se určitě vyplatí.

Mgr. Kateřina Jarošová, foto: archiv SŠGS

NOVÁ OCELOKOLNA VE STŘEDISKU TRUHLÁŘŮ SŠGS

V truhlářských dílnách v ulici Leontiny Mašínové byla v listopadu dokončena výstavba nové ocelokolny k uskladnění řeziva a dalšího materiálu a k zajištění garážování služebního vozidla. Celé nádvoří areálu bylo upraveno a zakryto zámkovou dlažbou. Realizovanou akcí došlo nejen k podstatnému zkvalitnění podmínek pro vzdělávání žáků oboru truhlář, ale zároveň bylo ukončeno nešetné a neekonomické skladování řeziva pod širým nebem. V neposlední řadě se zlepšil zásadním způsobem estetický vzhled celého prostoru.

Celá akce přišla na necelých 5 mil. Kč, potřebnou částku v plném rozsahu poskytl zřizovatel školy, Královéhradecký kraj. Akci realizovala k plné spokojenosti objednatele firma Revist, s. r. o.o., Opatovice nad Labem, která stavbu předala s předstihem ve vzorné kvalitě.

Realizovanou akcí škola pokračuje v plánované modernizaci všech svých středisek a zkvalitňování podmínek pro vzdělávání žáků školy.

Mgr. Petr Jaroš

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ ABSOLVENTI OCENĚNÍ HOSPODÁŘSKOU KOMOROU

Již posedmdvacáté uspořádala Hospodářská komora České republiky ve spolupráci se středními odbornými školami a Centrem pro zjišťování výsledků vzdělávání vyhlášení úspěšných absolventů středních odborných škol z celé České republiky. Tentokrát si pozvala absolventy do nádherného prostředí Kaiserštejnského paláce, který se nachází na Malostranském náměstí v Praze. Zástupci Hospodářské komory společně se zástupci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky tak v tomto důstojném prostředí ocenili řadu kvalitních absolventů škol z různých oborů napříč celým vzdělávacím spektrem. Ani letos nechyběli žáci Střední školy gastronomie a služeb z Nové Paky. Ocenění tak za výborné vzdělávací výsledky byli tři absolventi oboru výrobce potravin – pivovarník sladovník Matěj Hank, Lukáš Hamáček a Daniel Patka. Ocenění z Prahy si také odvezla Martina Bártová, která absolvovala úspěšně obor cukrář. Právě tento akt by měl být motivační pro budoucí žáky středních odborných škol k dosažení co nejlepších výsledků v průběhu středního vzdělávání. Všem oceněným gratulujeme.

Mgr. Petr Ježek

První rok v zastupitelstvu

MUDr. Michal Paďour

Vloni v září byl zvolen zastupitelem našeho města, na jednáních zastupitelstva je aktivní v řadě oblastí. Své zkušenosti ze zdravotnictví často uplatňuje v diskusích o pronájmu stomatologických ordinací v domě s pečovatelskou službou dalšímu praktickému lékaři nebo o návrhu rekonstrukce budovy spojitelné na „malou polikliniku“, hodně se zajímá o hospodaření města. Také proto jsme požádali MUDr. Michala Paďoura o rozhovor.

Jak vnímáte svůj první rok v zastupitelstvu města?

Je to zajímavé a baví mě to. Hned na ustavujícím zasedání jsem proklamoval, že nebudu pasivním zastupitelem, tak se snažím být aktivní v opozici. S trochou nadsázky to vnímám jako hru dvou týmů, oba týmy to berou vážně a to je dobře. Naše role je jednoznačná – kontrola vedení města.

Proč si myslíte, že vedení města je třeba kontrolovat?

Je to samý princip demokracie, město není privátní podnik, hlavní moment je to, že nehopodaří s privátním kapitálem, ale s veřejnými financemi. Svoje peníze si každý hlídá sám, nad veřejnými financemi musí být dohled, musí padat rozumná rozhodnutí, jak s nimi naložit. Vedení města zdědilo ekonomiku města po minulém vedení ve výborném stavu, město má síce úvěr na stavbu radnice ve výši 50 milionů Kč se splatností 10 let, ale na účtech města je více než 40 mil. Kč, příjmy města jsou díky současnému nastavení dělby veřejných peněz v ČR velmi dobré, je potřeba navázat na dobré hospodaření minulého vedení, abychom se za tři roky (až se bude vedení města měnit) nedivili, kam se peníze rozutíkaly...

Zní to kriticky, chcete být konkrétní?

No jistě, budu se pohybovat pouze na poli, kde jsem pevný v kramflecích, tedy v oblasti zdravotnictví. Již na jaře 2023 vzniklo z mého pohledu špatné rozhodnutí demontovat stomatologické ordinace v pečovatelském domě. Ordinace vyhovovaly dispozičně svému účelu, byly bazálně vybaveny. Tedy rozhodně by mohly po nezbytném zmodernizování sloužit jako základ k provozování stomatologické praxe. Tyto však byly pronajaty jistě firmě k provozování třetí ordinace praktického lékaře ve městě. Tento krok samozřejmě může vypadat atraktivně v očích veřejnosti, ale je nedomyšlený, nesystémový a vůči současným praktickým lékařům ve městě hrubě necitlivý. Pro město Lázně Bělohrad je v mnoha ohledech logické nastavení spádu pro dvě ordinace praktického lékaře. Tato péče je zde prováděna obecně velmi dobře, nikdo nepochybuje o tom, že nikdy nejsou a nebudou spokojeni všichni, ale žijeme v nějaké realitě a naše realita je z hlediska pacienta velmi dobrá. Zapojení do hry třetího subjektu s ambicemi provozování ordinace praktického lékaře nás zbytečně bude stát hodně peněz – nakonec se ukáže, že rekonstrukce v pečovatelském domě nebude stačit (třeba z důvodu požadavků hygieny), budou se hledat nové prostory, např. budova bývalé spojitelné, budou se vynakládat další neracionální finance na různé studie, aby byla „racionalizována“ myšlenka „minipolikliniky“. Celá věc se nesmyslně zacyklí, a to jenom proto, že to je „politická vůle“, a to proti vůli aktérů – tj. stávajících lékařů. A hlavně proti logice věci.

Pokud vím, tak paní starostka s oběma stávajícími lékaři mluvila, alespoň tak to stávi na schůzích zastupitelstva.

Ano, mluvila – v obecné rovině, nezminila však svůj záměr naředit bělohradský spád z dvou ordinací na tři. Nikdo z nich nečekal, že vytvoří prostor pro další subjekt praktického lékaře (a je úplně jedno, o jaký subjekt se

jedná), zde jde o princip, který je tento: Naše dva subjekty praktických lékařů, jinými slovy dva obvody praktických lékařů, jsou přesně racionální k tomu, aby (při současném nastavení plateb za jejich činnost) byli všichni spokojeni, tedy pacienti i ti praktičtí lékaři. Je tady prostě jistá realita, kterou je třeba respektovat. Práce praktického lékaře je řehole a nikdo z nich neočekává, že si bude vydělávat miliony, ale mají nárok na slušné živobytí stejně jako jiný živnostník, pokud to tak mám pro ilustraci vyjádřit.

To zní velmi logicky, proč to tedy vedení města nikdy takto nevyvětlil?

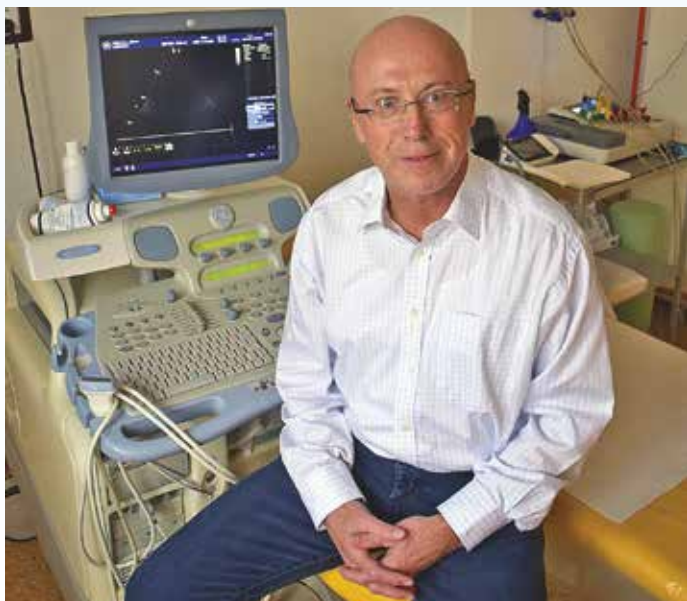
Jak to nevysvětlil? To tedy nejste informován. Přesto, že jsem byl nemocný, šel jsem na úvod dubnového zasedání zastupitelstva a tam jsem vše vysvětlil a řekl, že jsem ochotný pomoci s budováním koncepce zdravotnictví ve městě, napsal několik mailů vedení města, vždy do kopie všem zastupitelům. Bylo několikrát řečeno, že jde o krok populistický a jemně řečeno nepromyšlený, nebylo to nic platné. Když na to přivedu nyní řeč na zastupitelstvu, tak mi je řečeno, že to je věc názoru. Je zde očividné nerespektování obecně platných principů, názorů místních lékařů, reality potřeb regionu ve vztahu k nastavení plateb za zdravotní péči – tedy pojišťovně. Jde tedy o případ amatérského a tvrdohlavého prosazování nesmyslu proti obecným pravidlům, který prostě musí narazit, žijeme přece ve středu Evropy, a ne na Balkáně.

Tedy jste se rozzlobil... A to si vás vedení města nepozvalo na nějaké koncepční jednání?

Nepozvalo, pouze neustále poukazuje, že všichni mají dveře k jednání otevřené, ale takto se konceptuální kroky neřeší, pokud opravdu chci o věci kolektivní rozhodnutí s konzultací odborníků, musím schůzi svolat, pokud jsem v pozici toho, kdo tvoří a rozhoduje, tak přece nečekám, až mě někdo požádá o setkání. To je jeden ze zásadních principů vedení, a to ať již vedu podnik, anebo jsem činitelem ve veřejné správě – tam to platí dvojnásob. Starosta města je nejvyšší úředník radnice, je odpovědný za zásadní rozhodnutí, musí být připraven nést následky svých rozhodnutí. Pozvání k jednání jsem dostal až nyní na posledním zasedání zastupitelstva, ale nemohu se ubránit pocitu, že jsem si to trochu vytrucoval, navíc se jedná pouze o jednání, nikoli o schůzi.

Rozumím tomu dobře, že máte pocit, že vedení města jedná ve věci zdravotnictví nekonceptně?

Jednoznačně nekonceptně, řečeno velmi delikátně! Nejsou stanoveny priority, které je třeba řešit. Až po stanovení priorit má být stanovena cesta, jak těchto priorit postupně dosáhnout, zde se postupuje přesně naopak a vel-

mi živelně. Je mi trapné vyučovat vedení města principům, které přece musí mít nastudované.

Můžete nyní stručně nastínit priority rozvoje zdravotnictví ve městě?

Je to jednoduché: Nejvyšší prioritou je velmi aktivně shánět stomatologa, je třeba mít pro něj již nyní připravený prostor, který je prezentovatelný. O zbytek živobytí stomatologa se již postará situace – tedy zcela otevřená klientela o spádu zhruba 4500 lidí. Další prioritou je zajištění kontinuity pediatrické péče na plný úvazek (nyní ve velmi dobré péči kolegy MUDr. Rybníčka, tedy až poté, co se pan doktor rozhodne jít do důchodu) a zajištění kontinuity gynekologické péče na částečný úvazek. A to je vše. Vše ostatní prostě nechat žít. Umění dobrého manažera je odhalit, co nechám žít a co chci ovlivnit.

Chápu, že řešíte záležitosti praktických lékařů. Víím, že jste kardiolog, víím, že je zájem o vaše služby jako lékaře, ale jaké máte zkušenosti s řízením zdravotnictví a s politikou?

Mých 10 let v Karlových Varech bylo celých o budování jednoho segmentu zdravotnictví – pod mým vedením vzniklo v karlovarské nemocnici zcela nové oddělení – oddělení kardiologie a posléze kardiocentrum. Aktivní roli v politice jsem nikdy nezastával, ale toto období bylo de facto hodně o politice – věčné dohadování, přesvědčování a jednání s politiky bylo mým denním chlebem. Dostal jsem super trénink.

Za vybudování kardiocentra jste byl v roce 2008 oceněn hejmanem Karlovarského kraje jako osobnost kraje, co bylo nejtěžší?

Nejtěžší byl boj se vžitými stereotypy.

Paní starostka je nadšena myšlenkou „minipolikliniky“ v bývalé spořitelně, zdá se, že vy ne. Proč ne?

Myšlenka „minipolikliniky“ v Lázních Bělohradě zní skvěle, každý si představí – vše na jednom místě, prostě fungující fabrika na zdravotnictví, je však třeba současně dodat, když to prezentuji – víím také, kolik to bude stát, a mám jasnou představu, kdo tam bude pracovat tak, aby byly pokryty reálné potřeby města? Reálně ze současných lékařů ve městě má zcela pochopitelně ve spojitelně zájem pracovat – tedy pokračovat ve své ambulanci – pouze pan doktor Rybníček, to je jistě možné bez budování polikliniky. Pokud toto není se současnými lékaři komunikováno, vyvolává to samozřejmě reakci na druhé straně. Právě proto jsme s kolegy založili Spolek bělohradských lékařů.

Spolek bělohradských lékařů – to zní zajímavě. Kdo je členem? A jaká je idea za založením spolku?

Zakládajícími členy jsou MUDr. Jana Nohejlová, MUDr. Jiří Hrádek, MUDr. Ondřej Hrádek, MUDr. Michal Paďour, spolek je otevřený pro ostatní praktikující lékaře v Lázních Bělohradě. Smyslem je ochrana zájmů lékařů a jejich pacientů. Na sebe беру roli komunikátora, právě kvůli tomu, že působím v zastupitelstvu města.

Poslední otázka – co pro vás znamenají Bělohradské listy?

Tak nyní budu velmi osobní – Bělohradské listy pro mě znamenají roky a desetiletí místního čtení. Bělohradské listy kupuji výhradně v pekárně U Rýdlů, jsou provoněné čerstvými koláčky. BL pro mě znamenají značný objem informací ze strany radnice i opozice, znamenají pro mě hodně místní poezie i historie. Znamenají pro mě velký kus poctivé práce především Ladislava Stuchlíka, Eduarda Čeliše, Aleny Fléglové, Hany Friedrichové, Hany Marie Körnerové, Václava Lejdara, Josefa Špůra, Pavla Šubra a Jaroslava Vovse. Je mi velmi smutno, že tato etapa nyní končí a za jakých okolností, právě proto jsem přijal pozvání k tomuto rozhovoru.

Ladislav Stuchlík, foto: autor

Obraz od Vítězslava Černého

BITVA U VOGASTISBURKU ROKU 630.

MALÝ EXKURZ DO HISTORIE

V roce 631 anebo 632 se odehrála bitva mezi slovanskými kmeny Sámovy říše a franskými vojsky krále Dagoberta I., v níž Sámovo vojsko přesvědčivě zvítězilo. Příčinou tohoto střetu bylo přepadení a povraždění¹⁾ franských kupců na území Sámovy říše a uloupení jejich zboží. Následně na Sámův dvůr přišel králův vyslanec Sicharius s požadavkem na spravedlivou náhradu za nebohé kupce a odcizené zboží. Sámó odmítl škodu uhradit a požadoval ustanovení soudu k vyřešení sporů mezi oběma stranami. Došlo k hádce zakončené Sichariovým vykázaním ze země. Důsledkem těchto incidentů bylo následné franské válečné tažení.

Franské vojsko vpadlo do Sámovy říše zřejmě ve třech proudech a na předem domluveném místě se pak části vojska spojily. Jižní a severní křídlo Dagobertovy armády, kterou tvořila vojska franských Alamanů a Langobardů, dosáhly vítězství, a odvedly velký počet zajatců. Austrasijci ve středním, hlavním proudu Dagobertovy armády oblehli pevnost Vogastisburg, kde zůstal veliký počet slovanských Vinidů (mylné pojmenování pro slovanské kmeny). Po třech dnech došlo k bitvě, v níž byl pobit velký počet obláhatelů a zbytek Dagobertových vojsk, „odlehčen“ od odhozené výstroje a výbroje, se dal na útek.²⁾

O této významné události úsvitu českých dějin se děti učí při hodinách dějepisu již na základních školách s tím, že k bitvě došlo u hradu Vogastisburgu.

DOSTUPNÁ LITERATURA

Veškerá veřejnosti dostupná odborná literatura v rozsahu článků či knih a též učebnic, vytištěná v latinském, německém či českém jazyce a bez ohledu k tomu, zda byla vydána v 19., 20., či již v 21. století, pojednávající o místě bitvy, a tudíž o poloze hradiště Vogastisburgu vede čtenáře k tomu, že **existoval hrad tohoto pojmenování**. Spolu s tím je uváděno, že doposud se **nepodařilo konkrétní místo jeho umístění určit**, a při tom je poukazováno na neexistenci či existenci archeologických nálezů při záchranných archeologických průzkumech na předpokládaných místech bitvy. Někteří badatelé místo bitvy přenesli dokonce až k Dunaji.

Ke stejnému výsledku se dobereme po přečtení informací k tomuto tématu zveřejněných na internetu. Je zarážející, že zmíněná literatura přepisuje anebo jen rozvíjí výsledky bádání rodilých, německy mluvících badatelů a bere existenci Vogastisburgu (v 19. stol. a ještě v učebnicích 50. let 20. stol. zapisovaného Wogastisburg) jako nezpochybnitelný fakt! Dokonce

VOGASTISBURG neexistoval

– jen nepřesná interpretace textu

jej přijal i historik August Sedláček, který rukopisný opis níže zmíněné kroniky evidentně neměl k dispozici, a tudíž k prostudování. A bez této možnosti nelze získané informace kriticky posoudit.

KDE DOŠLO K BITVĚ

Pokusme se objasnit, kde a na kterém místě k bitvě došlo. Vpád franského vojska do Sámovy říše měl jediný cíl. Pomstít se Sámovi. Střetnout se s jeho vojskem a rozdrtit ho, neboť Dagobert I. byl přesvědčen o své síle, a až poté by v jeho říši následovalo obvyklé drancování. Na bitvu se předem připravil i Sámó a nehodlal se jí vyhnout. Znal dobře místa, kudy musí franské vojsko přejít pomezí Krušné hory, aby pak mělo příhodný terén k tažení do vnitrozemí, přičemž Frankové patrně z počátku tažení neměli tušení, kde bude slovanské vojsko soustředěno. **A jen z pohledu na mapu Česka je i dnes zřejmé, že po překonání pomezí hor je tažení vojska Franků do vnitrozemí možné pouze nížinným terénem v prostoru mezi dnešní Kadani na jihozápadě, kde končí Doupovské hory, a dnešním Mostem na jiho-východě, kde v téže linii zase začíná a pokračuje k severovýchodu České středohoří.**

Sámó nemohl připustit, aby Dagobertovo početnější vojsko, ať již překonalo pomezí hor v jakémkoliv počtu proudů, se mu objevilo v zádech, anebo dokonce již soustředěno v plném počtu jej obklíčilo někde v rovinném terénu, ale naopak chtěl, aby došlo k čelnímu střetu vojsk a aby měl Doupovské vrchy v zádech. Proto shromáždil své vojsko Slovanů co nejbliže k dnešní Kadani a z vojenské logiky tehdy – mnohá staletí předtím, potom a i v současnosti – **na předem vybrané vyvýšenině** a na pravém břehu toku Ohře jako velmi nepříjemné překážky pro nepřítele. A tak se jako nejvýhodnější místo pro soustředění Slovanů nabízí **stolová hora s dnešním pojmenováním Úhošť³⁾**.

O místě soustředění Slovanů se Frankové dozvěděli od slovanských bojovníků, kteří byli zajati již při předchozích šarvátkách v Krušnohoří, a na to místo se franské vojsko přesunovalo. **Je nepochybné, že Sámó zvolil pro sebe výhodné místo bojiště a na bitvu natěšený Dagobert byl nucen toto místo přijmout.** Na Úhošti s největší pravděpodobností byli Sámovi vojáci soustředěni, a pokud tomu tak skutečně bylo, pak Dagobertovo vojsko muselo přebrodit široký a vodnatý tok Ohře z levého, vegetací hustě zarostlého břehu na stejně zarostlý břeh pravý s rozmístěnými Slovanů, kteří brodící se umáčené Austrasijce odstřelovali z kuší a zbylé snažili se vylézt z řeky pak pobíjeli mečem a kopím. Tak vyhráli bitvu.

Předeslané je jen hypotézou a k jejímu potvrzení či vyloučení nutno **prostudovat „historický pramen“**.

JEDINÝ HODNOVĚRNÝ PRAMEN JE OPIS NEDOCHOVANÉHO ORIGINÁLU FREDEGAROVY KRONIKY

Tato v 7. stol. v Burgundsku latinsky sepsaná kronika se týká historie Franské říše z období let 583 až 768 a je jediným původním a věrohodným pramenem informací o Sloanech, o Sámově říši a bitvě u Vogastisburgu. Do současnosti se dochovalo jen několik ručně sepsaných opisů, z nichž jeden je uložen v rakouské národní knihovně a další v knihovně v Heidelbergu – viz výše výřez z digitální kopie strany 258.

V PŘEDPOSLEDNÍM ŘÁDKU ZAPSANÝ TEXT „CASTRO UOCAS“ EXPLICITNĚ URČUJE MÍSTO BITVY

A. Sedláček nejbližší okolní text do češtiny překládá takto: „*Austrasijci, když přitrhli k hradu Wogastisburg, kde se opevnilo...*“ Jiní překladatelé totéž překládají obdobně, jen jinými slovy, např. „*když oblehli*“ a i jinak. Proto se budeme věnovat jen těm dvěma slovům tohoto opisu: „*castro uocas*“, což je jediný, dvěma slovy zapsaný text týkající se místa bitvy. **Přečtena byla jako Vogastisburg.** Vložme však tato slova jinak. Latinsky „*Castro*“ (vysl. kast-ro) ne jako hrad, ale jako **vojenský tábor**, kde bylo před bitvou shromážděno

parentes Alamannorum exercitus cuius dobertus dux in parte qua ingressus est uictoriam obtinuit, Langobardi idemque uictoriam obtinuerunt. A plurimu numero captiuorum desclausi Alamanni et Langobardi se cum duxerunt austrasi uero cu ad castro uocas in sem ubi plurima manus foras uinidoru inuenerant cir

Text spodního okraje str. 258

1) Vraždy v té době nebyla nic výjimečného, vraždily se i královské osoby mezi sebou. Např. v r. 1613 ve franské říši nechal král Chlothar I. tři dny mučit franskou královnu Brunhildu a po mučení sláčet koněm dokud nezemřela.

2) Využití textu z „Kroniky lidstva“ a internetu – zkráceno.

3) Horu Úhošť a její bezprostřední okolí včetně nedalekých i vzdálenějších hradů velmi dobře znám, před mnoha lety jsem je několikrát navštívil a o Sámovi přemýšlel. Dokonce na východním úpatí hory se účastnil i jiných aktivit. I tento kraj je moje srdeční záležitost.

ZÁVĚR JE TUDÍŽ TEN, ŽE MÍSTEM BITVY JE STOLOVÁ HORA ÚHOŠŤ U KADANĚ

Tam u Kadaně pod horou Úhoští byla bitva svedena a historik August Sedláček se v tomto ohledu nemýlil. A takových hor stejného, staroslovanského slovního kořenu bylo jistě mnohem více, i když jsou dnes již nazývány jinak. Příkladem je **hora Zvičina**, která dříve měla ve svém pojmenování též kořen (slova) jako hory výše jmenované.

ZVIČINA A VES TŘEBIHOŠŤ

I tato hora před dávnými časy měla pojmenování, jehož kořenem slova byl „gast-hošť“, a předpona je odvozena od staročeského adjektiva „zvieci“ (zvíci), což znamená „velký jako hora“, a mohla se před mnoha staletími nazývat **Zviecgast**, později Zviechošť, až po dnešní jméno Zvičina. Odrazilo se to v pojmenování vsi na jejím jižním úpatí, dnes nazývané Třebihošť. Příčinou toho pojmenování bylo pěstování vinné révy na jižním úbočí hory, umožněné příznivými klimatickými podmínkami v 12. a 13. stol., kdy tato již existující ves byla v latinských textech zapisována „Threbehosze“ či „Threbehosz“. Z etymologického hlediska se nabízí k vysvětlení pro první část pojmenování německé „die Treber“, což v češtině znamená „vinné matoliny“. Je tudíž spojeno s pěstováním vinné révy (něm. die Rebe) na úbočí hory a s lisováním hroznů pod vinicí. A zatímco vylišovaný vinný mošt byl odvezen do miletínských, panských sklepů k výrobě vína, zbylé matoliny se hned pod vinicí vykvasily a vypálily na destilát. V pálení se v té době vyznalo obyvatelstvo zvláště v německých zemích. Odborníci z nich byli sem za tím účelem pozváni a ti vesnici založili a též německy pojmenovali. Pálení vykvašených matolin se děje dodnes, však již na jiných místech než pod Zvičinou a třebihošťští Němci by pak v historii Čech byli mezi prvními, kteří tak činili.

Podobně je možno vysvětlit **původ pojmenování Třebehovice pod Orebem**. I tam se za pradávna pěstovala vinná réva na vrchu Orebu (258 m n. m.) a na mapě stabilního katastru z r. 1842 je na vrchu tehdy jmenovaném Hohenbruck místní pojmenování „Vinická“. Od něho vede ulice ještě dnes jmenovaná Vinická. Tedy žádné pojmenování města po Třebichovi, jak se vypráví v legendě.

Josef J. L. Špůr, foto: autor; internet

Sámovo vojsko Slovanů a kde byla bitva svedena. A jak jsem již uvedl výše, jistě se jedná o **nějakou vyvýšeninu či kopec. Je zcela vyloučeno**, že by toto místo mohlo být pojmenováno **jménem s německým slovním kořenem „burg“**, protože i po dvou stech letech od Sába za existence slovanské Velkomoravské říše byla doložená hradiště (hrady) nazývána Nitrava (Nitra), Devin či Blatnograd a nebylo využito pojmenování, jehož součástí by byl „burg“. Konečně ani v pozdějším období nebylo zaznamenáno, že by k pojmenování českých hradišť byl použit německý kořen slova. Ani zde žádný „burg“, ale hrady se jmenovaly Libušín, Tetín či Vyšegrad. **Již odtud německý výklad pojmenování místa bojiště s využitím slovního kořenu burg evidentně z jedné poloviny kulhá.**

ZBÝVÁ VYSVĚTLIT I DRUHÉ SLOVO „UOCAST“

Jak bylo zmíněno již výše, hledáme tudíž **staroslovanské zeměpisné pojmenování místa bojiště, nějaké vyvýšeniny, kopce, případně hory**. Tady spíše než jazykověda pomůže jen selský rozum.

Je známo, že v latinské abecedě se písmenem „u“ zapisovala nejen hláska „u“, ale i hláska „v“ a hláska „g“ se tehdy a ještě dlouho potom zapisovala písmenem „c“, i když písaři při zmínkách o kmenu Langobardů již písmeno „g“ používal. To proto, že dobře věděl o existenci tohoto kmene a znal jeho pojmenování na rozdíl od slovanského pojmenování bojiště. I tehdejší písaři latinských textů si museli poradit s nezbytností, pokud měli zapsat nějaké např. Slovanem vyslovené a pro ně naprosto nesrozumitelné pojmenování. Takové pojmenování pak zapsali písmeny latinské abecedy tak (naštěstí), jak jej slyšeli. A to platí doposud, např. při prepisu jmen čínských. V našem případě slyšeli a zapsali „vogast“ anebo „uogast“, což v tomto případě je přesnější.

Latinsky zapsané pojmenování vyvýšeného místa mělo nepochybně slovní kořen „gast“ a ve spojení s předponou „uo“ pak celé slovo přesně určuje místo, kde se ta vyvýšenina nachází.

A tento staroslovanský kořen slova byl používán výhradně k pojmenování hor, kopců, případně výrazných vyvýšenin, a nemá nic

společného s osobou (majitelem hradu), natož s hostem (něm. r Gast). V tomto případě se jedná jen o zvukovou, nikoliv významovou shodu. Tvrzení podporují i pojmenování užívaná v době Velké Moravy, kam v r. 863 přišli věrozvěstové Konstantin a Metoděj. Ti jsou spojeni s horou současného pojmenování **Radhošť**, neboť podle tradované legendy věrozvěstové na jejím vrcholu zbořili sochu slovanského pohanského boha **Radegasta**.

Nyní je nutné do uvažování zapojit i další **změnu, a to tu, že v 15. stol. se v češtině hlásk „g“ začala vyslovovat a psát „h“**. Proto my Češi své hlavní město jmenujeme již Praha, ale slovanští Srbové svému hlavnímu městu dodnes říkají Beograd.

Z tohoto důvodu hledáme zeměpisné pojmenování se slovním kořenem „gast“ či pozdějším „hasť“, až po současný „hošť“.

Nelze si nevšimnout, že právě původní **pojmenování zmíněné hory „Radgast“** (až o mnoho let později Radhošť) **má stejný kořen slova jako jméno zmíněného boha – „Radegast“ – a stejný kořen s pojmenováním bojiště Sába s Dagobertem – „uogast“**.

I jiná, rovněž tak starobylá pojmenování českých, v krajině dominujících vyvýšenin či hor měla a stále mají tentýž slovní kořen. Např. Libhošťská hůrka (nedaleko Radhoště), Tuhošť, Vidhošť anebo Úhošť. **A pojmenování Úhošť vzniklo proto, že naši dávní předci bůhví odkdy koni říkali „kuoň“ a až později zúženě kůň, stejně říkali „vuož“ a pak dlouze vůz, a proč by v kronice zapsané pojmenování „uogast“ nemělo znamenat podle dnešního pravopisu zapsanou Úhošť?**

A co hrad Hasištejn, z čeho vzniklo jeho pojmenování? Nemohla se první ohrada anebo hradba (řeč. týn – tejn) existující dlouho před výstavbou jmenovaného hradu nazývat Gastistejn s významem hradba (zeď) na kopci, dnešní Hasištejn? A co Hostýn? A otvírá se další problém, „gast“ je staršího původu než „tejn“ (hradiště, ohrada), který má být původu keltského. Tedy pojmenování, která od sebe dělí 1000 let. Nemohou obě slova být staroslovanského původu? Proč by zrovna staroslovanské typy – „zed“ –, anebo **dokonce staroruské typy – „plot, zed“** – mělo být odvozeno z germánštiny, když v německém jazyce je zeď die Mauer?

Úhošť od jihovýchodu – foto z internetu

Nekonečný příběh

Někdy před jedenadvaceti roky vydalo Karmelitánské nakladatelství v Kostelním Vydří moji první novelu s podtitulem „Ztráty a nálezy v ozvěnách času“. Záměrně neuvádím název knihy, poněvadž tento příběh končí stejně jako ten před jedenadvaceti lety, a dá-li Všemohoucí, bude pokračovat navždy.

**„Pane!
Dokážeš-li opravdu všechno,
pak shlédni na Zemi,
vezmi nejpřesnější podobu
lásky do svých shovívavých dlaní
a vlož ji tam, kam skutečně patří.
Totiž do srdcí lidí. Prosím...!“**

VÁNOCE. Přiznávám se, že vstupuji na velmi křehký led, takřka skřín, ale nedá mi, abych tomuto tématu nevěnoval pár řádků. Problém vězí v tom, že je to každý rok stejné, anžto tu jde, anebo mělo by jít, především o DÍTĚ. Jenomže to by nesměly existovat Murphyho zákony; tak jako mnozí v tom čase navštěvují knihkupectví a kupují knížky, tak jsem jedno navštívil i já. Oči se mi zamlžely a nohy se roztřáslly; „JIRÍ SUCHÝ, KLAUN SI POVÍDÁ S BOHEM“. To snad ne...??? Doma jsem knížku otevřel; ale ano, setřel jsem rukávem pot. Hned na záložce stálo: „Všechno, co jsem tu napsal, jsem psal, měnil, doplňoval a škrtal po dobu patnácti let podle toho, čeho jsem zrovna došel... atd.“ Patnáct let...!!! V té době jsem dopsal novelu, jejíž úryvek uvádím na začátku. Také já jsem si povídal s Bohem, ale jen v sedmi antifonách, z nichž závěrečnou uvádím shora.

Touto malou odbočkou bych mohl skončit, ale znáte to, ne? Šel jsem se psem na procházku, a když jsme procházeli kolem knihkupectví, kradmo jsem nahlédl do výkladní skříně a setřel rukávem orosenou tvář: „JIRÍ SUCHÝ, KLAUN TO ZKOUŠÍ ZNOVU“. Čtyři roky, polkl jsem naprázdno. Kdy psal texty písní, kdy je zpíval, kdy hrál divadlo, kdy psal knihy, kdy kreslil půvabné grafiky? Jsou lidé, kterým bylo shůry dáno. A Jiří Suchý k nim patřil a patří i ve svém věku 92 let.

Ale teď už vážně k věci.

DÍTĚ. Jak by se dalo říct, je narození dítěte běžná věc. Přihlédneme-li však blíže, je to malý zázrak. Zázrak, který má svá pevná pravidla na zemi, v hlubinách moří a oblacích, pravidla neměnná, s nimiž nelze manipulovat, neboť jsou v pravomoci Boží. Veškeré snahy porušovat tato pravidla se vždy dříve nebo později obrátí proti němu samému.

Vánoce jsou už za dveřmi, tak obraťme list. Jestliže se o tesaři Josefovi, snoubenci Marie, píše, že to byl starý muž, tak je to klam. Naopak; byl to pohledný muž zralého věku, který s Marií žil v měšťanském domě, poněvadž profese tesaře byla v té době velmi vážená. Takže kdyby byl Josef tak starý, tak by asi řemeslo tesařské provozovat nemohl a s Marií se oženit. Vůbec je zvláštní, že zatímco krásná Marie byla středem pozornosti veřejnosti, Josef stál ve vlastním stínu existence. Ono totiž těch záhad a tajemností v té době a zeměpisných šířkách byla celá řada. Tak například, že se Ježíš narodil v Betlémě. Říká se, že se Ježíš narodil v domě svých rodičů. Vyprávění o Betlémě vznikla později, protože toto město mělo být podle židovských proroků místem narození Mesiáše. Pokud by snad Josef musel jet do Betléma kvůli přiznání svého majetku, rozhodně by neměl sebemenší důvod brát s sebou těhotnou snoubenku. Atakďale, atakďale...

Ještě, než se dostanu k dítěti, dovolu mi ještě jedno malé odbočení. Slibuji, že poslední.

Pane! Uplynulo dvacet jedna let, kdy jsem Tě oslovil s prosbou za odpuštění mladému muži, který zemřel na AIDS. Nevím, zdali jsi mě vyslyšel, ale nezbyvá mně než doufat, že ano. Dnes se na Tebe obracím se stejnou prosbou a doufám, že i v tomto případě využiješ své laskavosti a Všemohoucnosti. Někde jsem napsal, že kdykoliv otevřu Bibli, především Starý zákon, mám pocit, že dějiny lidstva jsou dějinami válek a válečnicků. Nebudu však psát o válkách současných – ostatně toto nám každodenně předkládají oficiální média –, ale zmíním se o jediné lokalitě; a sice o Svaté zemi, Zemi zaslíbené, Zemi křesťanů, židů a muslimů, Zemi Ježíše Krista, který se narodil v Betlémě, žil v Nazaretě a kázal evangelium po celém kraji v Jeruzalémě...

Nastalo ticho. Tušil jsem to. Vánoce už klepou na dveře, za okny mráz vymaloval fantastické obrazce a pahorek nad městem postříbřil prvním jíním. Nikde ani živáčka, ticho k neudýchaní. Po chvíli jako by se zachvěla zem a poté i temné nebe. Zimní bouře...? Kdeže, bojové stíhačky Saab JAS Gripen. A tak jsme zase tam, kde jsme byli. Kmotřička realita nikdy nespí.

A dítě...? Přiznávám se, že mě nic nenapadá, nic, co by mělo nějaký smysl, nějaký fundament. Kapr, bramborový salát, vanilkové rohlíčky, dary a dárky to nejsou. Takže v takové situaci je lepší se obrátit na někoho, kdo se v tom vyzná, zvláště když jde o dítě.

**„Můžeš se dotknout hvězdy?
ptali se ho.
Ano, řeklo dítě, sklonilo se
a dotklo se země.“**

Přeji Vám hezké vánoční svátky.

Jiří Sehnal, foto: autor

Sázení lípy SVOBODY

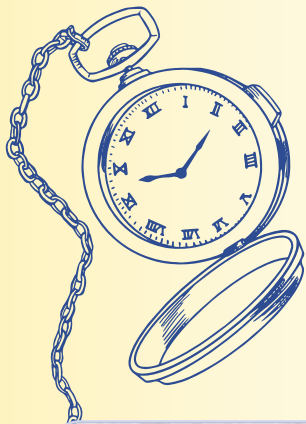
Dne 11. 11. 1918 v pět hodin a pět minut bylo podepsáno prohlášení, že v 11 hodin budou ukončeny boje první světové války. K jednání o příměří mezi Německem a Dohodou došlo v železničním vagonu v lese na stanici ve francouzském Rethondes u Compiègne. Tento den 11. 11. dnes uctíváme jako Den válečných veteránů. Letos si ho město připomnělo u památníku padlých v Horní Nové Vsi malou pietní akcí. K památníku byly položeny květiny, byla vysazena lípa svobody a odhalen kámen s tabulkou s datem a účelem vysazení lípy.

Slavnosti se zúčastnila vedle představitelů města starostky Aleny Kuželové a místostarosty Jiřího Bičíště i náměstkyně hejtmana Královéhradeckého kraje paní Martina Berdychová.

Akci uváděl Tomáš Kašpar. Hymnu zapěl Klub přátel Zdeňka Prchala. Připojila se i řada místních občanů.

Ladislav Stuchlík, foto: autor

PROFESE A ŘEMESLA V ZRCADLE ČASU

Poštáci

Původní pošta na náměstí

Touha po předávání zpráv dřímala v lidstvu odjakživa. Proto z tohoto pohledu kořeny poštovníctví sahají až do starověku. Pro filatelistu je zajímavá jen moderní éra lidstva a rok 1840, kdy ve viktoriánské Anglii spatřila světlo světa první poštovní známka. V každém případě oboru poštovníctví vděčíme za zprostředkování komunikace v lidské civilizaci.

Pro zabezpečení poštovních služeb má většina států vlastní poštovní úřady, ve kterých plní své úkoly pracovníci v mnoha profesích. Poštovním operátorem v České republice je Česká pošta a její zaměstnanci denně skloňují termíny ODESÍLATEL, ADRESÁT, SPĚŠNĚ, DODEJKA, PILNĚ, DOBÍRKA, DOPORUČENĚ, CENINA, LISTONOS, KURÝR... Obzvláště v adventním čase, kdy většina z nás podléhá předvánočnímu kouzlu, poštákům začínají perné chvíle a nastupuje boj s časem při doručování zvýšeného počtu zásilek.

Protože Česká pošta působí téměř v každé obci, má i naše město své pošťáky. A jak byly poskytovány poštovní služby v Lázních Bělohradě, si ukážeme v následujících řádcích.

Bělohradské poštovní začátky zmiňuje v článku „První pošta v Bělohradě“ v BL 1/2020 na str. 14–15 pan Josef Špůr. Zde je několik postřehů z jeho textu:

Prvním bělohradským poštmistrem byl **Václav Malý**, který v domě na náměstí otevřel v roce 1869 první bělohradskou poštu. Tenkrát na vše stačil jen jeden poštovní zřízenec všeobecně známý pod přezdívkou „posílák“. Listovní poštu roznášel v ruce a balíky přivážel od vlaku na trakaři. Zásilku si pak na poště každý vyzvedl sám. Do okolních vesnic listonoš doručoval jen v nutných případech a v neděli pak, kdy lidé docházeli do města na mši, stál „posílák“ na náměstí, kde si u něho poštu lidé z vesnic vyzvedávali. Již za tohoto poštmistra nastoupil jako poštovní zřízenec **Antonín Materna** z Lánů, který se později stal i přespolním listonošem. V roce 1910 zahájil svoji listonošskou dráhu tehdy pětaticetiletý **Václav Špůr**. Jeho syn **Josef Špůr** pak začínal na této poště jako úředník u přepážky. Po přestěhování poštovního úřadu ze staré pošty do budovy Zátíši na Třetí stranu v roce 1935 sloužil u telegrafu, a dokonce to můj otec dotáhl až na poštmistra. No a jeho mladší bratr **Jaroslav** byl také bělohradským listonošem. Dalšími listonoši na staré poště byli **Jarolím Vrbata**, **Jan Erban** a **František Vaňura**. Ten se po válce oženil se sestrou listonoše Václava Špůra a byl jediným z bělohradských listonošů, kdo vlastnil válečná vyznamenání. Těmi pak při fotografování zaměstnanců pošty z recese dekoroval poštmistra Václava Malého. Zajímavostí je, že jmenovaní čtyři pošťáci bydleli kolem roku 1921 na bělohradském náměstí v těsném sousedství pošty. Václav Špůr bydlel v rohovém domě naproti dnešní poště, František Vaňura a Jarolím Vrbata bydleli v dnešním domě Trávníkových a Antonín Materna naproti přes ulici v domě dnes již bývalého městského úřadu.

Pošťáci kolem r. 1920. S obálkou v ruce Václav Špůr. Pod ním zleva: Fr. Vaňura, A. Materna, Jarolím Vrbata a sedící pošt mistr Václav Malý (ten má z recese dvě vyznamenání Fr. Vaňury)

Pošt mistr Václav Malý

Bělohradské listonoše sloužící na poště v době, kdy úřadu pošt mistroval pan František Brož, zmiňuje i pan Jiří Sehnal v BL 6/2007 na str. 10–11 v článku „Poštovní schránka“:

Pan **Václav Hlavatý** působil jako listonoš v obou městských rajónech, často však jezdil i do Lánů a Dolní Nové Vsi. Na černém velocipedu, s koženou brašnou přes rameno a vlající pelerínou za sebou. Pan listonoš, pan muzikant, ale především pan pedant. Tehdáž si totiž listonoši na svém povolání zakládali a byli na ně jaksepatří hrdi.

Březen 1939. Zleva listonoš Týl, pošt mistr Fr. Brož, úředník M. Číp. Vpředu sedí Jos. Špůr

Nejvíce ho ale rozhodilo, když k nim do domu byl nastěhován jistý listonoš Jan Týl. Viděl jen na jedno oko a přes druhé nosil černou pásku. Byl to zvláštní, zlý člověk...

Dalším listonošem byl muž střední postavy, hubený, s prořídlymi vlasy a s pronikavým pohledem. Jmenoval se **Antonín Kittler** a stejně jako Hlavatý i on byl pedantem non plus ultra. Byl to dobrák od kosti, člověk udělající, měl přezdívkou „služebník“. Byl vyučen ševcem, na poštu nastoupil jako „poštovní zřízenec“, a později se vypracoval na „poštovního podúředníka“. Krom služby na poště dělal správcem fotbalu a hráčům spravoval kopačky. Rád tancoval, pil kafe a kouřil cigarety. Jeho rajón patřil k nejrozsáhlejším: Hřidelec, Láňy, Choateč, Svatojanské Újezd, Prostřední, Horní

a Dolní Nová Ves, Javoří, Oulife, Tikov, Dobeš, Lukavec... To jednou, někdy na počátku padesátých let přišel na poštu dopis z Ameriky. Byl adresován paní Kačírkové, co bydlela v lukách za Bohumilkou, a byl od jejího syna, který po komunistickém puči v osmačtyřicátém odešel do Států. Když ten dopis zahlédl Týl, okamžitě zakázal jeho doručení. Na to Kittler namítl, že když už dopis urazil takovou vzdálenost, nadto byl od syna, měl by být doručen. Týl trval na svém a dopis schoval. Kittler pak zůstal na poště déle, dopis našel a ještě téhož večera paní Kačírkové doručil. Když se to Týl dověděl, řekl Kittlerovi, že se službou u pošty končí.

Posledním, nejstarším z těch tří, byl dolnoveský **Josef Kněžourek**. Subtilní člověk, ateista, silný kuřák globusek. Byl i vášnivým včelařem a hodně času také věnoval svým úlům. Jezdával na velkém černém kole, vpředu i vzadu olbřímí nosiče na balíky, přes rameno brašnu vonící jelením lojem. Stejně jako předchozí dva také on byl na své postavení „poštovního podúředníka“ hrdý, v důslednosti a přesnosti je snad ještě překonával. S jistým Mertou ze Třetí strany jezdil s koňským poštovním vozem k prvnímu rannímu vlaku na bělohradské nádraží. Sousedka Matoušová si podle něj řídila hodinky. Do hospody moc nechodil, ale když mu někdo při roznášce nabídl sklenku, nikdy neodmítl. Jednou se vracel domů trochu víc „unavený“, nedaleko své chalupy zastavil, opřel se i s velocipedem o sloup a usnul. Když se pak probрал, seskočil z kola a opíraje se o řídítka dovraňoval domů po svých.

A protože balíků přibývalo, pořídil si motocykl. Čezetu, stopětadvacítku. Tehdá to byla věc nevídaná, takže když přijel domů, řekl ženě, aby se s ním jela projet. Manželka zprvu odmítla, neboť z něj cítila pivo, ale pak svolila a šla se převléknout k premiérové jízdě. A pan listonoš na to, že prý ještě motorku před jízdou umyje v Javorce. Namísto toho se ještě sám jel projet, u Hameráku havaroval a zlomené žebro mu propíchlo plíce. V nemocnici pak při té příležitosti zjistili, že má rakovinu. Pak už to šlo všechno velmi rychle...

Pošta na Třetí straně v r. 1942 a poštovní vůz pana Mertý

Doma jsme v kontaktu s poštou díky doručovatelům. Na svá listonošská léta zavzpomínala paní **Blanka Zapadlová**:

„Mám lesnickou školu a zaměstnaná jsem byla vždycky na polesí. Tenkrát jsem končila mateřskou a u balíkové přepážky úřadovala paní Hoffmanová. Ta mě v roce 1972 oslovila, jestli bych nešla roznášet poštu, vždy na půl dne. Poštmistrem byl pan Pavlíček z Pecky a zaučoval mě pan Kittler, který v té době zaskakoval na výpravně, kde dělal s paní

První telegram odeslaný z bělohradské pošty 1. 8. 1898

Čelišovou. Bělohradské rajóny měly rozdělené paní Mašková s paní Hanušovou a pan Pácal z Miletína doručoval v Kotykově aleji, Dolní Nové Vsi a v Brtvi. V té době roznášel Horní Novou Ves pan Jaroslav Špůr, po jeho odchodu do důchodu nastoupila na tento rajón paní Božena Svobodová a po ní pak její dcera Božena Anýžová. Ty už pak měly k dispozici auto. Vesnice autem zavážela paní Najmanová a po ní pak paní Knapová.

Nakonec jsem na poště zůstala deset roků a před důchodem jsem se vrátila zpět k Lesům. V důchodě jsem ještě různé zaskakovala za doručovatelky na více rajónech.

Dřív toho měl listonoš k doručování hodně. Bylo více dopisů a pohledů, vybírali jsme inkaso, vypláceli důchody a roznášeli noviny. Později nám přibyla ještě hromada letáků. Služební kolo měl přidělené jen pan Pácal, ostatní listonoši měli kola svá a oficiálně chodili pěšky. Velkou překážkou pro doručovatele je pes. Většinou jsem se s bafíkama kamarádila, ale na některých místech jsem byla raději domluvená s majitelem, že poštu hodím přes plot až na pavlač. Jednou dokonce paní proběhl pod nohama z bytu pes a tenkrát mě dost rafnul. Nahnali mě teda k doktoroj, ten mně při kontrole vždycky strup strhnul, ránu převázal a léčil dva měsíce. Pak odešel na dovolenou a já to vykurýrovala za týden propolisem.“

Její dcera paní **Blanka Tichá** dodává:

„Když jsem začínala, na bělohradských rajónech doručovaly paní Jaroslava Rybalová s Věrou Maškovou. Ta mě také zaučovala. Ona svůj rajón perfektně znala. Dokázala správně doručit i zásilku, na které chybělo číslo popisné. Mojí výhodou trochu bylo, že jsem měla praxi z dob, kdy jsme o sobotách se ségrou brigádničily roznáškou novin. Byl mně přidělen rajón po paní Hanušové, ale když vypadla paní Mašková, máma zaskočila za mě a já za paní Maškovou.

Územní doručovací dosah bělohradské pošty je od Šárovcevy Lhoty na jihu přes Brtev na východě a Uhlíře s Dolním Javořím na severu až po Hřídec a Svatojanský Újezd na západě. Samotný Bělohrad jsme dříve obcházely pěšky, brašny jsme měly zavěšené na řídítkách kola a to jsme tlačily. Já jsem se v průběhu dne i čtyřikrát vracela pro plné brašny. Jedna vážila kolem 15 kilo a denně jich bylo od pěti výš. Nejvíce toho bylo vždycky před Vánocemi, těch pohledů bylo fakt hodně. Dneska už je situace jiná, dopisů všeobecně ubylo, na rozvoz mám elektrocolo a doručovací rajón se zvětšil. V roce 2014 jsme přešly všechny doručovatelky do Nové Paky a já si na bělohradskou poštu na dva dny v týdnu vždycky z Paky odskočím.“

Jako občané navštěvujeme poštu asi ze všech úřadů nejčastěji. Tam vše potřebné vždy vyřídíme s pracovníci za přepážkou a tím to pro nás končí. Ale jak vidí své povolání ona? Na svá léta za okénkem zavzpomínala paní **Alena Kordíková**:

„Nastoupila jsem v roce 1989, hned po absolvování pošťácké školy v Brně. Tenkrát mě přijímal Brěťa Drašar, ve výpravně třídil

doručenou poštu dle PSČ Jará Hron, u peněžní přepážky sloužila Marcela Roudná, balíky obsluhovala Saša Malá a u sportky seděla Olina Černá. Já jsem začínala vyúčtováním inkasa doručovatelkám. Odpoledne jsem ještě chodila na autobusák a vyzvedávala u řidiče linkového autobusu brašnu s poštou ze Svatojanského Újezda, kterou jsem pak odnášela na poštu. Po mém odchodu na mateřskou v roce 1991 nastoupily paní Šecová s Libou Maternovou. Ještě předtím posílala tým Hanka Hošková, se kterou jsme nakonec strávili 33 poštáckých let. V té době se tam prostrídalo opravdu hodně lidí. No, a dnes jsme na poště s paní poštmistrovou samy dvě. 1. prosince 2001 jsme se stěhovali na náměstí do nové pošty. Ale protože jsme už v roce 2000 museli opustit prostory na Třetí straně, tak rok pošta poskytovala své služby v lázeňském pavilonu Janeček.

Jen za dobu mého působení tato profese urazila velký kus cesty a znamenala mnoho změn. Vždyť v mých začátcích se ještě přepojovaly hovory do telefonních budek a vyřizovaly stohy dopisů. Balíků bylo dřív málo, přišlo maximálně pět balíků za den. Dnes jich je denně kolem stovky a před vánočními svátky to bývá i přes 150. A to je jen u nás, přitom balíky ve velkých objemech doručují hlavně různé firmy. Speciální stroje, které s velkou slávou vytlačily ruční vyplňování, dnes nahradila výpočetní technika a vybírání inkasa s vyplácením důchodů téměř odpadlo. Naopak poskytujeme služby, které dříve pošta nenabízela vůbec. Jsou to například služby Czech POINTu, bankovníctví, ověřování podpisů a prodej doplňkového sortimentu.

Někdy za přepážkou vznikají i kuriózní situace. To jednou zákazník vybíral peníze, ukazují na terminál a říkám mu, ať zadá PIN. On však nečekaně odpověděl: „Ptáte se mě, jestli jsem pil?“ Nakonec jsme si vše vysvětlili a on spokojeně odešel.“

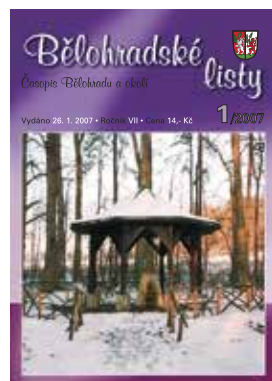
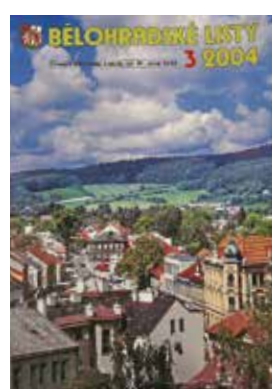
Každou poštu řídí poštmaster, který je zodpovědný za chod celého úřadu. Jedním z bělohradských poštmasterů byl i pan **Břetislav Drašar**, který zavzpomínal na své „poštovní“ roky:

„Vystudoval jsem obor spojový manipulant na spojařské poštácké škole v Karlových Varech. Po maturitě v roce 1984 jsem nastoupil na bělohradskou poštu k přepážce, ale občas jsem i doručoval. To bylo ještě na Třetí straně a přijímala mě tehdejší poštmistrová paní Weinbauerová. Tenkrát pod bělohradskou poštu spadalo i odloučené pracoviště v Chotči. Doma ho provozovala paní Malinová. Na vojně v Přerově jsem sloužil též na poště, byl jsem náčelníkem podací stanice. Po vojně jsem se asi na měsíc vrátil zpět na bělohradskou poštu, to už ale paní Weinbauerová poštmistvovala v Nové Pace a tam jsem odešel i já. Omakal jsem si téměř všechny poštovní profese a asi po třech měsících jsem byl poslán do Úbislavic, kde jsem asi půl roku poštmistvoval na malé poštičce. Tam kde jsme spolu ještě s jednou doručovatelkou zabezpečovali kompletní poštovní servis. Potom už jsem se vrátil do Bělohradu na pozici poštmastera. Tehdy se ještě vyřizovaly telegramy, ty jsme zkraje ťukali do dálnopisu, později pak telefonovali. Zásilký jsme doručovali v pěti rájonech a otevřeno bylo i v sobotu, ve všední dny pak do pěti, někdy i do šesti. V tu dobu nás zaměstnávala bělohradská pošta asi nejvíce, celkem třináct poštácků. Postupně listovních zásilek ubývalo, balíky se hromadily, některé služby odpadávaly, jiné se modernizovaly. Nadřízeným úřadem byl dříve Jičín, kolem roku 2000 Hradec Králové, později Trutnov a Pardubice, nyní opět Jičín. No, a v roce 2018 jsem Českou poštu opustil.

Dnes pořízování téměř všech služeb zjednodušuje výpočetní technika a řada úkonů jde vyřídit i on-line. Když však vypadne elektrický proud, úřad nefunguje. Vždyť i to otevírání dveří je na elektrinu.“

Jaroslav Voves, foto: autor, archiv

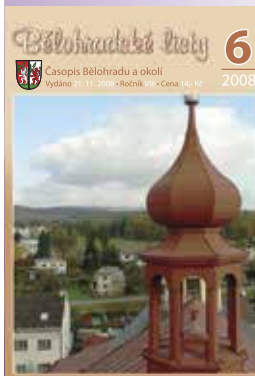
18

Poděkování

Vážení čtenáři Bělohradských listů, občas zavzpomínám na období před 23 lety, na podzim roku 2000, kdy jsme se s Láďou Stuchlíkem, Antonií Vanišovou, Jiřím Sehnalem, Edou Čelišem a Václavem Lejdarem začali scházet a připravovat vydání prvního čísla Bělohradských listů. Redakční rada se postupně rozšiřovala a během let vznikla parta, která Bělohradskými listy doslova žila. O tom, že se podařilo vytvořit skvělý časopis, svědčí nejen několik ocenění na krajské i celostátní úrovni, ale hlavně zájem vás, čtenářů, vyjádřený třeba počtem prodaných výtisků a diskusemi nad články a zveřejněnými informacemi. Děkuji vám za to. Dnešním číslem tato „parta“ z redakční rady končí. Je v tom kus nostalgie a asi i smutku a rozčarování... Chtl bych proto poděkovat hlavně členům redakční rady, ale i všem dalším, kteří se podíleli na vydávání našeho zpravodaje – dopisovatelům, fotografům a pracovníkům a majiteli dvorské tiskárny ARPA. Byli jste úžasní a pro naše město jste vytvořili velké dílo! Ještě jednou děkuji a bylo pro mě ctí, že jsem s vámi mohl spolupracovat.

Pavel Šubr

Adventní rozjímání

*Trochu bilancování,
trochu loučení...*

Tak už je tu zase advent a Vánoce na dohled. Vtírává nostalgie zimního času i blížící se konec roku si přímo říkají o ohlédnutí zpět. O bilancování uplynulých měsíců. Tak se tedy ohlížím zpátky a беру to „z gruntu“, protože se nedívám pouze na poslední rok, ale na celé své desetileté působení v Bělohradských listech. A musím říct, že je to hodně příjemné ohlédnutí. Nastoupila jsem do dobře rozjetého vlaku (někteří mi kolegové ho kočírují víc než dvacet let) a vůbec jsem nevěděla, co od toho čekat. Samozřejmě jsem kupovala a četla Bělohradské listy, ale protože jsem žila v Hřidelci, a ne v Bělohradě, téměř jsem neznala lidi, kteří do nich psali. A tak příjemným překvapením i odměnou mi byla nejlepší parta lidí, s kterou jsem kdy pracovala. To není nadsázka. Prošla jsem řadou zaměstnání, můžu srovnávat. Aby něco dobře fungovalo, chce to něco víc než jen odvedené řemeslo. Potřebuje to správnou „chemii“ mezi lidmi, vstřícnost a nadhled. A tady to všechno bylo. Je samozřejmě lepší vstoupit do něčeho, co je vyzkoušené a už léta zdařile funguje. Tím bych ráda připomněla začátky současných Bělohradských listů a lidi, kteří stáli u jejich zrodu. Vyhřabali je z popela zapomnění a úspěšně navázali na jejich prvorepublikovou tradici. Někteří už nejsou mezi námi, a tak jim chci za skvělou práci poděkovat alespoň tam nahoru.

Bělohradské listy nejsou komerční (a celostátní) časopis, který má pochopitelně úplně jiné možnosti. Jsou pouhý místní dvouměsíčník. Skromný, snažící se poskytnout nejen informace o životě na Bělohradsku, ale také čtenáře pobavit a rozšířit jejich povědomí – o zajímavých lidech, o místních řemeslech, o starých rodech či kulturních a historických památkách. Soudím, že to není nic zavrženíhodného, neboť tyto informace podporují všeobecný rozhled a odkrývají kořeny, na které dříve bývali lidé hrdí. Jsou ještě dneska? Těžko říct. Soudě podle reakcí určité části populace, je to přežitá zbytečnost. Na co pořád připomínat minulost! Žijeme teď!

No, zní to možná odhodlaně, ba přímo progresivně, ale je to přece jen trochu krátkozraké. Mnoho moudrých lidí z oné – jimi zavrhané – minulosti (namátkou připomenu Karla Čapka) tvrdilo, že pohrdání vlastními kořeny dělá z lidí pouhý dav. Nadšeně hýkající a snadno manipulovatelný. Dav, který se pod šikovným verbálním bičem mění ve stádo hnané naznačeným směrem – k podrobení a k asimilaci. A nemusíme se vracet ani daleko do minulosti, stačí se rozhlédnout po našem současném světě, abychom viděli, co takový dobře zmanipulovaný dav dokáže.

(Omlouvám se za odbočení od nostalgického podzimního rozjímání. Už vážně musím přestat sledovat zprávy.)

Vraťme se k Bělohradským listům. Líbilo se mi, že se celá redakce snažila dodat časopisu něco navíc, aby nebyl jen pouhým věstníkem, jak to bývá ve většině měst: Strohé a suché přežvykování nejnutnějších informací. Stejně tak se mi líbilo, že časopis je neochvějně apolitický (nikdy se například nezapojil do žádné volební kampaně) a takový po celou dobu svého trvání i zůstal.

Všichni redaktori Bělohradských listů vždycky uměli psát, přestože nikdo z nich onu profesi nevystudoval. Víte, že se taková kumulace dobrého psaní málokdy vidí? A nejen v této zemi. Všude na světě je spousta „zneuznaných pisatelů“, kteří jsou přesvědčeni, že mají úžasné schopnosti, ale nikdo je neumí ocenit. Někteří trpí slovním průjemem, protože nemají dostatečnou slovní zásobu, a místo několika přesných vět vystihujících podstatu věci potřebují stránku balastu. A naopak, články jiných „tvůrců“ svou strohostí a krkolomnými slovními obraty připomínají spíš policejní protokol.

Tedy mluvím ze zkušenosti, léta jsem dostávala k posouzení rukopisy. A také jsem dlouhé roky jezdila na besedy do knihoven a kulturních center po celé republice. Vždycky jsem s sebou vozila Bělohradské listy, abych se pochlubila – časopisem i naším regionem. Zanechala jsem jich desítky v Čechách i na Moravě a myslím, že to pro naše město nebyla špatná reklama.

Všude mi na oplátku ukazovali jejich místní časopisy, většinou jednoduché tiskoviny připomínající ony výše zmiňované věstníky, a přitom s trochou závidi obdivovali ten náš.

„No jo, to je jiná liga, takhle to u nás neumíme. A taky na to nejsou lidi.“

V Bělohradě byli a jsou. A upřímně nás těší, když jsme odbornou krajskou komisí opakovaně umístování na přední příčky v hodnocení městských časopisů Královéhradeckého kraje.

Cituji: „Bělohradské listy vysoko převyšují obvyklou úroveň radničních listů po stránce obsahové, stylistické i fotografické.“

Koho by to nepotěšilo, že? Už proto, že odborné komise chválou zrovna neplýtvají.

Ale daleko důležitější než názory komise jsou reakce vás, čtenářů. Když vás něco zaujme, když o tom chcete s námi mluvit, když navrhuje náměty na další články, když se vám něco nelíbí. I tady ovšem platí známé úsloví, že „není člověk ten, aby se zavděčil lidem všem“. Ale pro nás jsou důležité všechny vaše reakce. Pozitivní i negativní. Zvlášť když nám je říkáte přímo do očí.

Proto upřímně děkujeme a moc si vážíme toho, že pozitivních reakcí bylo mnohonásobně víc. Jenže pomalu přichází čas na loučení a poslední měsíc roku je k tomu tak nějak nejvhodnější.

A tak se loučím se čtenáři Bělohradských listů i s časopisem samotným. Skoro deset let jsem do něj psávala úvodníky a na konci každého z nich připojila přání. Nebudu to měnit.

Přeji vám hezké a klidné Vánoce 2023 plné radosti a pohody. Do nadcházejícího roku 2024 pak především zdraví. A samozřejmě štěstí. A pokud je to jen trochu možné, tak aby ten nový rok byl alespoň o něco lepší než ten letošní. Aby se svět vybičovaný k rozkolu a živý nenávistí vrátil k hodnotám zaručujícím jeho přežití – k obyčejné lidskosti.

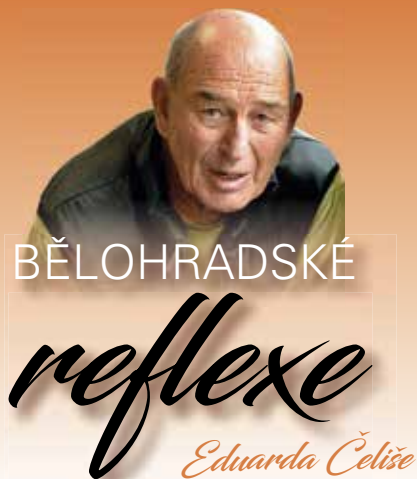
Protože je to naposled, dovoluji si dnes připojit i jeden vzkaz navíc. Vzkaz „své“ redakční radě:

„Dámy a pánové, bylo mi ctí.“

Hana Marie Körnerová

12/2023

BĚLOHRADSKÉ reflexe

Eduarda Čelíše

SMEKÁM KŠILTOVKU

Jiří Urbánek, 69letý borec z Lánů, teď Bělohradák, taky exšofér sanitky a škodoveckých kamionů. Urbánek v letošním podzimu „dal do kupy“ tři zajímavé akce. Setkání starých parťáků z Agropodniku, založil se svolením dcery pana učitele Jany černínský Klub přátel Zdeňka Prchala a v neposlední řadě má na „svědomí“ i menší sborové zpívání u příležitosti Dne válečných veteránů 11. listopadu na sokolském hřišti v Horní Nové Vsi. Na tento Den jsem Jirkovi zapůjčil apartní černou kšiltovku. Předtím jsem ale několikrát hluboce a uctivě smeknul!

ČERTI, BĚLOHRADSKÉ LISTY A PROBUZENÍ

Špatně usínáte? Já ano. Když se mi to podaří, i po tabletkách neospanu, tak se mi většinou zdají sny. Krásné i ty horší. Jako nedávno jeden dosti divoký.

Peklo. Pětice čertů rozpálená a divoce rádí u ohňů. Vidlemi nabírají štosy starších výtisků Bělohradských listů a hází je do ohňů. Chřestí řetězy a svými ocasy po sobě zametají pekelné to stopy.

Pekelné rodeo mých snových čertů mě nad ránem probouzí. Říkám si, ty vole, měl sis vzít ty neospany dva a čerti by ti dali pokoj. Ale budiž. Jsem vzhůru. Vedle postele mám menší knihovnu a z ní na mě významně hledí čtyři tmavomodré svazky Bělohradských listů. Třiadvacet let práce, skoro čtvrt století, 160 vydaných čísel. Říkám si: má tahle čertovská pětice právo ničit a zásadně měnit to, čemu moji přátelé a já odevzdali mnohé? Určitě má. Mají důvěru svých fans a to je podstatné. Chtějí totiž zásadní změnu. Naše redakční rada BL je stará a nepíše pro mladé! Možná by se hodil lehce upravený titul bestselleru Cormaca McCarthyho: Tohle město není pro starý písmáky...

Do osmé ranní, kdy většinou vstávám, se mi v hlavě honí vše, co jsem zažil s Bělohradskými listy. Jako se před smrtí nebožtíkovi ve zkratce zobrazí jeho celý život. Od první re-

portáže s Mirkem Vaňourou, výtečným bělohradským divadelníkem, fotbalistou a hokejistou. Až po povídání s legendárním tenistou Janem Kodešem a dvojicí super poutníků, Tomášem Lejdarem a Davidem Pažoutem, co si v létě vyšlápli z Bělohradu do Bělehradu. Skoro 1200 kilometrů.

Nebudu čtenáře unavovat výčetem lidí, míst a příběhů zmapovaných našimi Listy. Pozorný čtenář ví, o čem chci psát. Tady je třeba uvést pouze jednu poznámku. Když jsem koncem loňského roku dělal reportáž s hornoveským lyžařským funkcionářem Antonínem Budinským, tak mi jeho syn Luboš, který patřil v juniorských letech ke špičce československých skokanů na lyžích, řekl: „Moc děkuji za vaši reportáž, táta pro mě sportování obětoval celý svůj život!“ Nemohl jsem za těch 23 let dostat větší ocenění...

Je krátce po osmé. Opět koukám na čtveřici svázaných bichlů Bělohradských listů. A najednou tutově vím:

Bělohradské listy nebyly pro mě časopisem. Bělohradské listy, to byly stopy mého srdce.

I'M BOOMER

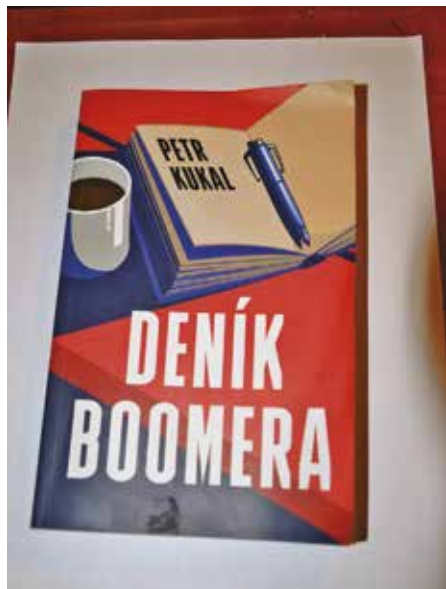
Nedávno jsem si koupil v hradeckém Kosmasu knížku spisovatele, básníka a novináře Petra Kukala Deník boomer. Fajnové čtení. Nejenom proto, že autor je můj kamarád z dvojměsta – Brandýs nad Labem a Stará Boleslav. Přiznávám, bez mučení, že výraz boomer jsem neznal. Boomer se používá pro člověka, který nerozumí modernímu světu a má zastaralé názory. Převážně se používá na sociálních sítích. Jako hranice, kdy je člověk boomer, se bere rok narození 1965 a starší. Takže už jsem dvacet roků takový. Možná, že jakožto boomer nemám co pohledávat v radě Bělohradských listů už hezkou řádku let...

DĚKUJI, BYLO TO KRÁSNÝ

Zbývá mi poděkovat čtenářům Bělohradských listů a kolegyním i kolegům z redakční rady. Těch třiadvacet let bylo doopravdy, doopravdicky krásných. Našimi Listy jsem bez nadsázky žil. Od listopadu 2000, kdy jsme se starostou Pavlem Šubrem, šéfem MKS Láďou Stuchlíkem, zkušeným novinářem a spisovatelem Jirkou Sehnalem, pilnou a úžasnou Antonii Vanišovou i fotografem Václavem Lejdarem stáli u jejich zrodu.

Takže, vážení čtenáři: krásné Vánoce a do nového roku pevně zdraví.

Váš *eč*

MĚSTSKÁ
KNIHOVNA
LÁZNĚ
BĚLOHRAD

Knižní okénko...

Olga Tokarczuková – Empusion

Nositelka nobelovky za literaturu se trochu nezvykle vrhla na psaní hororu o horské léčebně pro pány v Görbersdorfu v druhém desetiletí 20. století. Čtenáři zjistí, že zdrojem děsu tu možná nebudou jen zlé, nadpřirozené síly, ale i samotní hoteloví hosté a jejich rozhovory.

František Kalenda – Zpověď posledního mnicha

Historický detektivní román z 14. století se odehrává v portugalských horách v benediktinském klášteře. Hlavní postava, inkvizici pronásledovaný františkán Berenger, se zde se svým bratrem Romualdem ukrýl a našli tu nový domov. Zjišťují však, že minulost je jen tak neopustí...

Abhejali Bernardová – Dokud voda neskončí

Autobiografie české plavkyně, která zvládla překonat výzvu „Oceans seven“, tedy dlouhé, náročné přeplavy na různých místech světa. V knize se však čtenáři dozvědí nejen o fyzickém dosažení těchto cílů, ale i o tom duševním, neboť se Abhejali zabývá různými formami meditace, které jí prý k dosažení cílů pomohly nejvíce.

Jan Wilda, knihovnik

Slečny

Nic netrvá pořád, věčně, ani láska Tondy k slečně. (eč)

Jolana /Bělohradská básnička/

S Jolanou chytáme lelky, ani malý, ani velký, je to celkem pohoda, lelkujeme, co se dá. Jenže všichni lelkaři jednou musí k lékaři! Pan profesor MUDr. Lelek ani trochu se nás nelekl v ordinaci ve Zbečně, teď lelkujeme společně.

Denisa

Přivedl jsem Denisu na kurt v dobré víře, že se oddá tenisu, ale je to zvíře. Navíc také pěkná běhna, nemiluje fiftýny, ale opálená stehna mé partnerky Kristýny!

Apoléna

Vstavač polní něžně jsem daroval, přinesl jej až k divanu. Řekla, že tatík dávno ji varoval, čuñas prý jsem a zůstanu. Můžu za to, Apoléno? Ta kytka má blbě jméno!

Monika

Milování Moniky, pod tekoucí sprškou, stálo mne tři kolíky, neb tato je mrškou. Milování platonické bude více vhodné, za A – bývá romantické, za B – šetří vodné!

Tonda Matějka

DOPLNĚNÍ A VÝMĚNA LAVIČEK

Město přistoupilo k doplnění a výměně laviček, a to nejen po městě, ale i v přilehlém okolí. Lavičky s betonovými podstavci a s poškozeným sedákem jsou nahrazovány lavičkami s litinovými podstavci a dubovým sedákem. Dochází i k jejich doplnění na pěkných a odpočinkových místech. Na realizaci zakoupilo město pouze litinové podstavce a dřevo použilo z vlastních zdrojů. Instalaci provádějí pracovníci města. (las)

PEČUJEME O KRAJINU

Město Lázně Bělohrad
ZEPO BĚLOHRAD a.s.

PTAČÍ BUDKY

Ke kvalitě života patří i pestrá příroda. K tomu má přispět i akce „Rozvěšení ptačích budek“, kterou ve spolupráci s firmou ZEPO realizuje město. Každá z organizací dá na nákup budek v příštích pěti letech postupně 18.000 korun. V první vlně je pracovníci technických služeb rozvěsili v parčíku u lázní, na Pardoubku a v parku v Dolní Nové Vsi. (las)

ALTÁN V HORNÍ NOVÉ VSI

Pro areál u fotbalového hřiště v Horní Nové Vsi byl městem Lázně Bělohrad zakoupen a instalován dřevěný altán. K altánu město vybudovalo zahradní posezení s ohništěm, lavičkami a odpadkovými koši. Altán s doprovodným vybavením doplnil areál dětského hřiště a sportoviště a rozšířil možnosti jeho využití. Altán

přišel město na 78.000 korun, instalaci a doprovodné práce provedly technické služby města. (las)

ÚPRAVY V TĚLOCVIČNĚ „JISKRY“ V HORNÍ NOVÉ VSI

Zkušebna souboru Hořeňák v Horní Nové Vsi známá pod názvem „Jiskra“ zaznamenala stavebně-technické úpravy. Ty provedlo město svými silami. Jednalo se o drobnější technické a protipožární úpravy, které materiálově stály městskou kasu 200.000 korun. (las)

NÁKUP STROJE BELOS

Město má v technických službách na sekání trávy, vyhrnování sněhu, zametání a další údržbové práce tři stroje Belos. První dva koupilo město téměř před dvaceti lety a další v roce 2013. Stroje jsou využívány prakticky denně, a tak se dostaly takřka na hranici své životnosti. Po velmi dobrých zkušenostech se strojem se město rozhodlo pořídit další, stejný stroj, nejen pro dobré zkušenosti s ním, ale i proto, že na něj má pracovní komponenty jako sekací hlavy, zámětače, radlice apod. a také některé náhradní díly. Bohužel se tento typ již nevyrábí, a tak nezbylo než pořídit stroj repasovaný za 756.250 korun. Ten dodala firma Daniš Davaztechnik. Součástí dodávky je i nově repasovaná mulčovací hlava. Při předání nového stroje si firma odvezla k posouzení stavu i nejstarší stávající Belos a podle stavu ho nechá město také případně repasovat. (las)

FILIPA

PŘIDEJTE SE K NÁM!

DO PROVOZOVNY V LÁZNÍCH BĚLOHRADĚ
HLEDÁME NOVÉ KOLEGY NA POZICE:

**MONTÁŽNÍ A MANIPULAČNÍ DĚLNÍK
ŘIDIČ VZV
KOORDINÁTOR PROVOZU**

► **VYHRAZENO PRO OZP** ◄

- Nabízíme:**
- Práci na poloviční úvazek
 - 5 týdnů dovolené
 - Zázemí úspěšné a rozvíjející se společnosti
 - Nástup možný ihned
 - Podporu při rozjezdu pracovní kariéry

Více informací na
www.filipa.cz/kariera

Kontaktní osoba: Marie Kornelaková

E-mail: marie.kornelakova@filipa.cz

Tel: 702 119 254

Mažoretky ovládly světový šampionát

Ve 4. čísle BL jsme informovali o nominaci bělohradských mažoretek na letošní MS. Jednalo se o mistrovství světa v mažoretkovém sportu, které se poprvé konalo v Ostravě. Celá soutěž probíhala v moderní hale a všechny týmy předvedly vystoupení na vysoké úrovni. Přesto se formace startující v barvách Mony Náchod dokázala prosadit i v takové konkurenci a obsadila v kategorii baton senior stage 1. místo. Mažoretky Anna Blímová a sestry Nora a Valérie Kordíkovy tak přidaly do svých sbírek další medaili, tentokrát světových šampiónek. Anna Blímová zhodnotila úspěch slovy: „Vítězství si opravdu ceníme a osobně jsem si nemohla přát hezčí rozloučení s mažoretkovým sportem.“

Jaroslav Voves, foto: archiv

Za Bělohrad kopal *Američan*

Jméno: **Elisha George Pierce**

Narozen: 2. října 2000, Chandler (Arizona – USA)

Rodiče: Silvie (rozená Břízková) a George Pierce

Bydliště: Bend (Oregon – USA)

Vzdělání: VŠ – Principia College v Elsah (Illinois – USA)

Nepřehlédnutelnou postavou v bělohradském fotbalovém týmu se v podzimní části krajského přeboru stal Elisha George Pierce. Dvoumetrový Američan zvaný E. G. (Ídží), který má rodinné kořeny v Lázních Bělohradě, se po podzimní sezoně vrátil do USA, ale ve hře je stále varianta, že i na jaře bude nastupovat v bělohradském dresu. Těsně před jeho odletem do USA jsme se sešli, abychom si popovídali nejen o fotbale.

E. G., vysvětlí čtenářům Bělohradských listů, jaký vztah máš k Bělohradu.

Můj tat'ka George startoval v roce 1997 na závodech Světové série Powerman v duatlonu v Lázních Bělohradě (George Pierce skončil např. 2. na mistrovství světa v duatlonu v roce 1990 – pozn. red.). Zde se seznámil s mou mamkou Silvií Břízkovou, v roce 1998 měli na Pecce svatbu a já jsem se o dva roky později v arizonském městě Chandler narodil. Prarodiče Jirku a Marušku jsme v Bělohradě často navštěvovali, několikrát jsme se s nimi sešli i v Americe, teď jsem u nich skoro půl roku bydlel.

Pojďme k fotbalu, jak zatím probíhala tvoje kariéra?

S fotbalem jsem začal v pěti letech v kalifornském Palo Alto, kam jsme se z Arizony přestěhovali. Hrál jsem tam v mládežnických kategoriích, ale v roce 2016 jsme se přestěhovali do Oregonu, do města Bend. Tady jsem brzy našel kamarády a dva roky hrál za střední školu v Bendu. Poslední čtyři roky jsem studoval byznys na Principia College v Elsah nedaleko St. Louis a za tuto univerzitu hrál i fotbal.

Nelákaly tě také jiné sporty? Tat'ka by z tebe určitě měl rád cyklistu nebo duatlonistu.

Na univerzitě jsem také dělal atletiku, běhal jsem 400 a 800 metrů, s tat'kou jsem jezdil a jezdím na kole a i tady v Bělohradě jsem dost běhal a jezdil na dědově silničním kole. Plno lidí se mě ptá, jestli jsem vzhledem k postavě nehrál basketbal, ale ten jsem nikdy nezkusil.

Jak se vůbec stalo, že hraješ fotbal za Bělohrad?

Můj trenér z Principia College znal nějaké fotbalové trenéry v Německu a vyjednal mně tam v červnu zkoušku. Nakonec jsem se v Německu nedohodl a přijel jsem na dva týdny do Bělohradu za dědou a babičkou. Byl jsem si zatrénovat na fotbalovém hřišti, potkal tam Máru Wagenknechta a Oliho Velicha a domluvil se s nimi, že zatím nemám angažmá. No a podzim jsem pak odehrál v Bělohradě.

V Bělohradě hraješ krajního obránce, na jakém postu jsi hrál v Americe?

Hrál jsem vždy stopera, ale na krajního obránce jsem si v Bělohradě zvykl a nevádí mně.

V zápasech jsi střídal místa pravého a levého obránce, který post ti více vyhovuje?

Nepreferoval jsem, na které straně jsem hrál. Vyrosl jsem na hraní oběma nohama, i když pravá noha je určitě lepší. Opravdu jsem hrál tam, kde to trenér a tým nejvíce potřebovali.

Jak hodnotíš fotbalový podzim v Bělohradě, třeba ve srovnání s fotbalem v Americe?

V Čechách je fotbal více fyzický, ale možná to je i tím, že v Americe jsem hrál jen v kategorii do 22 let. V Čechách jsou i lepší fanoušci, skvěle fandí a to mám rád. Fotbalový tým v Bělohradě mně připadal jako velká rodina, jsou to dobří fotbalisti i dobří lidé. Hodně jsem si rozuměl s Jirkou Wagenknechtem, mohli jsme spolu mluvit česky i anglicky, a když jsem něco nerozuměl, zeptal jsem se jeho. Mohli jsme získat více bodů, někdy jsme je ztratili nešťastně. Důležité bylo vítězství v posledním kole s Jičínem. A jsem moc rád, že jsem mohl být v této partě a trochu pomoci Bělohradu.

V Bělohradě jsi ale nehrál jen fotbal...

Ano, ještě jsem pracoval jako zahradník v lázních. Zahradníka jsem dělal už na brigádách o prázdninách v Bendu, baví mě to. Potom jsem dvakrát týdně vedl v základní škole anglickou konverzaci s žáky 6. až 8. tříd. Bylo to pro mě náročné, protože něco podobného jsem dělal poprvé v životě. Připravoval a vymýšlel jsem i různé hry, aby je to bavilo, a nakonec to moc bavilo i mě. Třikrát týdně jsme měli fotbalové tréninky, ve volnu jsem ještě jezdil na kole a běhal, takže moc volného času jsem neměl.

Co budeš dělat po návratu v Americe?

Rodina se sejde na Den děkuvzdání v Mainu, budou tam i americký děda s babičkou a rodina strýčka Andrewa. Já ale budu v Bendu, protože začátkem prosince mám zkoušku v nově vznikajícím fotbalovém týmu ve Washingtonu. Tak se na to chci připravit. Tým by měl hrát 3. nebo 4. americkou ligu. Když to nedopadne, tak zkusím další tým nebo se vrátím na jaro do Bělohradu. Fotbal mě moc baví a chtěl bych v něm pokračovat.

Jakému fotbalovému týmu fandíš – ve světě i v Čechách, kde je velká rivalita mezi Spartou a Slavii?

Fandím Arsenalu a v Čechách spíš Spartě. Jednou jsem ji viděl, když hrála s Pardubicemi.

A ještě jedno porovnání – Bělohrad a Bend?

Bend leží v nadmořské výšce 1100 metrů, jsou tam skvělé podmínky pro cyklistiku, turistiku a další sporty, v zimě pak pro lyžování. Rodiče často jezdí na kole nebo v zimě na běžkách. V Bělohradě jsou také dobré podmínky pro sportování, ale vadí mně, že je tady mnohem méně sluníčka. Narodil jsem se v Arizoně, a tak slunce miluju. Vloni jsem strávil léto s kamarády z Bendu v Evropě – Itálie, Chorvatsko, Slovinsko, Bosna a Hercegovina, Francie, Monako, Portugalsko. Tak jsem si sluníčko užil a ještě jsem se potkal s mamkou v Bělohradě.

Kdy se chystáte všichni do Bělohradu?

Příští rok v létě plánují rodiče cestu do Evropy, chtějí poznat Švédsko, další severské země a taky Španělsko. Určitě pobudou i v Bělohradě. Sestra Eliška by měla příští rok dokončit univerzitu ve Flagstaffu v Arizoně, tak by to mohlo vyjít.

E. G., přejí ti a určitě i za bělohradské fotbalové fanoušky a spoluhráče hodně úspěchů v další fotbalové kariéře a také v osobním životě a těšíme se, že třeba zase někdy oblékneš bělohradský dres.

*Pavel Šubr, foto: Jaroslav Voves
a archiv E. G. Pierce*

Radost z gólu

S rodiči a prarodiči při promoci

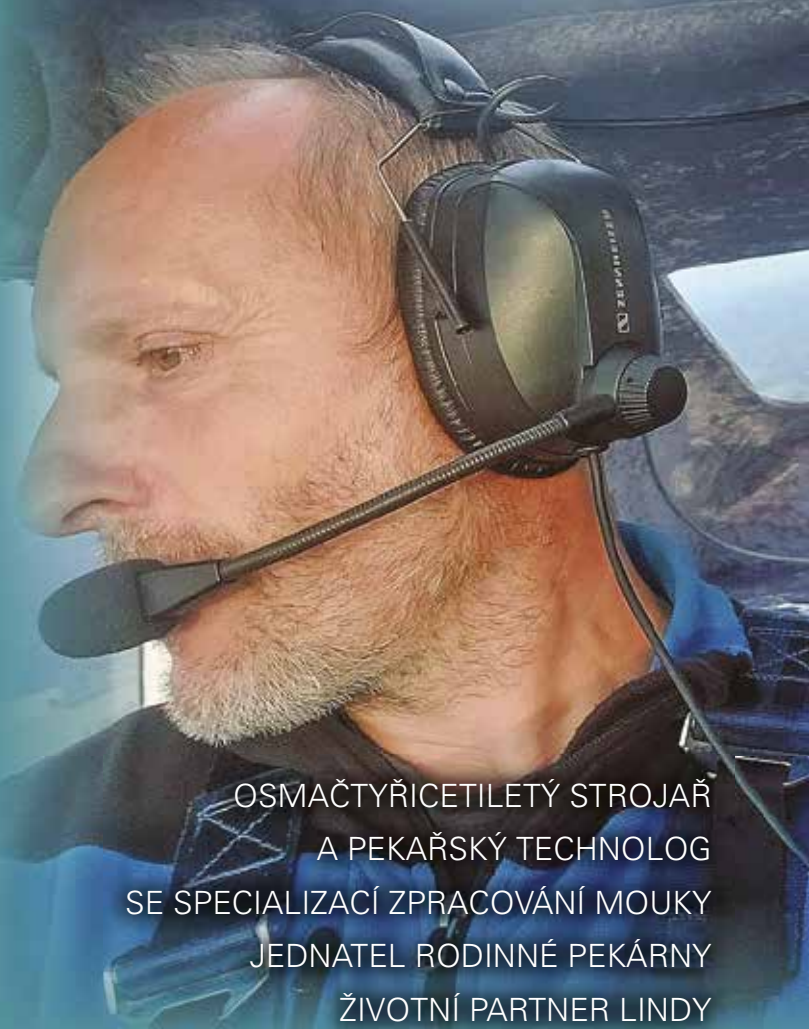
Poděkování při promoci

V ŽILÁCH JIM KOLUJE LETECKÁ KREV

Lázně Bělohrad zrovna nejsou místem, které by se skloňovalo, když je řeč o létání, letcích a letadlech. Přesto mezi bělohradskými občany nalezneme příslušníky československého letectva v jednotkách RAF během druhé světové války, vojenské stíhací piloty z dob nedávno minulých i letecké nadšence vzlétající do vzduchu na vlastnoručně vyrobených strojích jen pro své potěšení.

Těžko však budeme hledat domácnost, ve které se věnuje létání více členů. V domku v Husově ulici bydlí „letečtí nadšenci“, kteří svým koníčkem doslova žijí. O tom, že jim v žilách koluje „letecká“ krev, přesvědčí každého ihned při vstupu do obýváku. Do interiéru mají vkusně zakomponovanou leteckou vrtuli. Jejich společný slogan „Létáme pro radost a bezpečně“ jen podtrhuje fakt, že svůj koníček milují, ale zároveň k němu přistupují s respektem.

JOSEF RÝDL

OSMAČTYŘICETILETÝ STROJAŘ
A PEKAŘSKÝ TECHNOLOG
SE SPECIALIZACÍ ZPRACOVÁNÍ MOUKY
JEDNATEL RODINNÉ PEKÁRNY
ŽIVOTNÍ PARTNER LINDY

ZAČÁTKY

Chodil jsem do modelářského kroužku, a protože táta modelařil, trávili jsme od malička mnoho času na letištích, kde se konaly modelářské závody. Stavěním modelů letadel jsem se zabýval asi do svých sedmnácti let. K paraglidingu jsem se dostal díky Ludkovi Munzarovi. Ten nás v Bělohradě tímto sportem doslova nakazil a první bělohradský kopec jsem slétl v roce 1996 (BL 05/2011). Utvořila se zde partička pěti kluků a kromě domácí Zvičiny a blízkého Kozákova byla častým útočištěm i Černá hora. Tam jsme poznali Pardubičáky a rozšířili skupinu nadšenců ještě o ně. Jen s „Baťohem“, dnešním nestorem pardubického PG, jsme tenkrát dlouho lovíli v paměti, odkud se vlastně známe. Pak nám docvaklo, že to je ode dne, kdy jsme pod Černou horou vytahovali trabant z příkopu.

DOVOLENÉ S PADÁKEM

Později jsme se ještě rozšířili o partičku Kopřivnickáků a od té doby spolu travíme zahraniční dovolené. Sledujeme počasí, a pak se sejdeme buď v slovinském Tolminu, nebo v ráji volného létání, italském Bassanu del Grappa.

TANDEMY

Těch tandemových letů mám za sebou opravdu hodně. Necelých deset let jsem létal s turisty ve Špindlu a zhruba pět let pro GO paragliding. Zážitků z těchto dob mám nepočítané.

LETADLO, NEBO PADÁK

Táta spoluzakládal ultralehké létání v Chotči. On je stále nadšený do stavění letadel, vždy provozoval hangár a rád létal. Já se snažím pokračovat v jeho šlépějích a syn Pepa přenesl tento rodinný letecký štafetový kolík na mošnovské letiště, kde je leteckým mechanikem.

I když jsem si udělal pilotní průkaz, stále asi mám v srdci na prvním místě paragliding. Ale jednoznačně odpovědět, co je lepší, nedokážu. Jedná se totiž o dvě rozdílné letecké disciplíny. Volné létání je o partě a největším kouzlem je neustálý kontakt s přírodou. Kdežto ultralehké létání mám především spojené s poznáváním krajiny, a protože jsem už asi všechny známé svezl, nejvíce mě baví, když mohu nové zájemce o létání něco naučit.

Dokonce snadno nelze oba sporty posoudit ani z pohledu nákladů. Proti názoru, že UL je sport jen pro bohaté, je argument, že letadlo si pořídí pilot třeba na 20 let, ale padák je nutné každé tři roky obnovovat.

UČENÍ

Jsem instruktorem a zalétávacím pilotem pro LAA a učím létat budoucí piloty různých generací. Sleduji, jak rychle se zdokonaluje třicátník a kolik času ke vstřebání všech informací potřebuje pětadesátník. Ono je to podobné jako u PG, hodně lidí začne létat, když vychová děti, ale mělo by to být obráceně. Ideální je naučit se létat v mládí, pak ve vyšším věku se totiž vše hůř dohání, a navíc v mládí se člověk tolik nebojí.

VÝVOJ

Dřív jsme si letadlo postavili, létali v něm a šlechtili si ho, protože bylo naše. Dnešním trendem však je letadlo si jednorázově půjčovat. I když je sice létání v danou chvíli dražší, odpadnou starosti s údržbou a hangárováním.

U padáků jsme si už před dvaceti lety říkali, že se to nemá kam posunout. A on vývoj jde dál a dál. Dřív jsme létali 40 km/h a měli slzy v očích, dnes je běžná rychlost 70 km/h a přijde nám to normální. Konstrukce dnešních padákových kluzáků umožňuje lepší ovladatelnost a létání na nich je bezpečnější.

Linda MIŠKOVÁ

ČTYŘICETILETÁ INŽENÝRKA ANORGANICKÉ CHEMIE – OBOR RESTAUROVÁNÍ PAMÁTEK
KOORDINÁTORKA NÁKUPU
MECHANICKÝCH DÍLŮ VE FIRMĚ PŮSOBÍCÍ
V LETECKÉM A OBRANNÉM PRŮMYSLU
ŽIVOTNÍ PARTNERKA PEPY

Linda Mišková

Josef Rýdl a Linda Mišková s dcerou

ATLETIKA

Když jsem studovala osmileté sportovní gymnázium, rozdělovali nás dle atletického zaměření. Mě zařadili do skupiny hodů a vrhů, kterou trénoval specialista kladivář. Ten si nás testoval a u mě objevil vlohy pro kladivo. Svůj osobák mám 48,39 m čtyřkilovým kladivem a nejvýše jsem byla druhá na MČR v dorostenkách i juniorkách.

Josef Rýdl se synem a dcerou

Josef Rýdl

LÉTÁNÍ

Hodně jsem lyžovala a chodila po horách s partou outdoorových nadšenců. Jeden z nich létal i na „paraglajdu“ a pilotní kurz si udělal u „Radara“ na Kozákově. Mně se tento sport moc líbil, tak jsem se rozhodla, že do toho pilotáku půjdu také. Když jsem mámě oznámila svůj záměr s létáním, nadšením zrovna nevyskakovala. Dokonce jsem raději doma nějakou dobu říkala, že jsem se na létání jen dívala pod kopcem na parkovišti. To bylo v době, kdy už jsem studovala na VŠ. Později jsem díky programu Erasmus odjela studovat do italské Ravenny obor technologie restaurování a konzervování památek. Máma mně tenkrát půjčila auto a já ve svých třidvaceti zmizela i s padákem z domu. Do Bassana mezi paraglidisty jsem to měla 120 kiláků a tam jsem poznala tu partu, se kterou se setkáváme všude na kopcích dodnes.

BAFUŇAŘENÍ

V roce 2013 jsem se umístila 3. v závodech České ligy v XC a před vyhlášením probíhala svazová valná hromada. Bylo to zrovna v době, kdy končilo staré předsednictvo a v novém začínali kluci, se kterými jsem se znala z létání. Jeden z nich mě oslovil, zda bych s nimi do toho nešla. I když jsem tenkrát pořádně nevěděla, co to vše obnáší, na nabídku jsem kývla.

Začátkem letošního listopadu si mě na další období předsednictvo svazu PG zvolilo za svou předsedkyni.

Hlavní cíl vidím v podpoře rozvoje tohoto sportu. A protože se nám daří od NSA získat finance, věřím, že dokážeme naše záměry zrealizovat. Například naše reprezentace letos obsadila 2. místo na MS v přesnosti přistání v týmech a měli jsme 4. tým na MS v XC ve Francii. Získáváním medailí vznikají i příklady pro nové uchazeče. Úspěšný je i program pro mladé talenty, kde jim své zkušenosti předávají právě ti starší ostřílení litači. Takový sen je uspořádat u nás mistrovství Evropy v přesnosti přistání.

ČASOPIS

LAA má 7000 členů a zastřešuje čtyři svazy: pro ultralehké létání, paragliding, motorový paragliding a závěsné létání. Každý člen dostává výtisk časopisu Pilot, v jehož redakční radě má každý svaz své zastoupení. Členy této rady jsou i odborníci, kteří do časopisu přispívají svými články technického charakteru a jsou editory článků s odborným obsahem od přispívajících členů. Za paragliding jsem členkou rady i já a většinou přispívám reportážemi ze závodů a rozhovory spíš s těmi mladšími piloty.

1

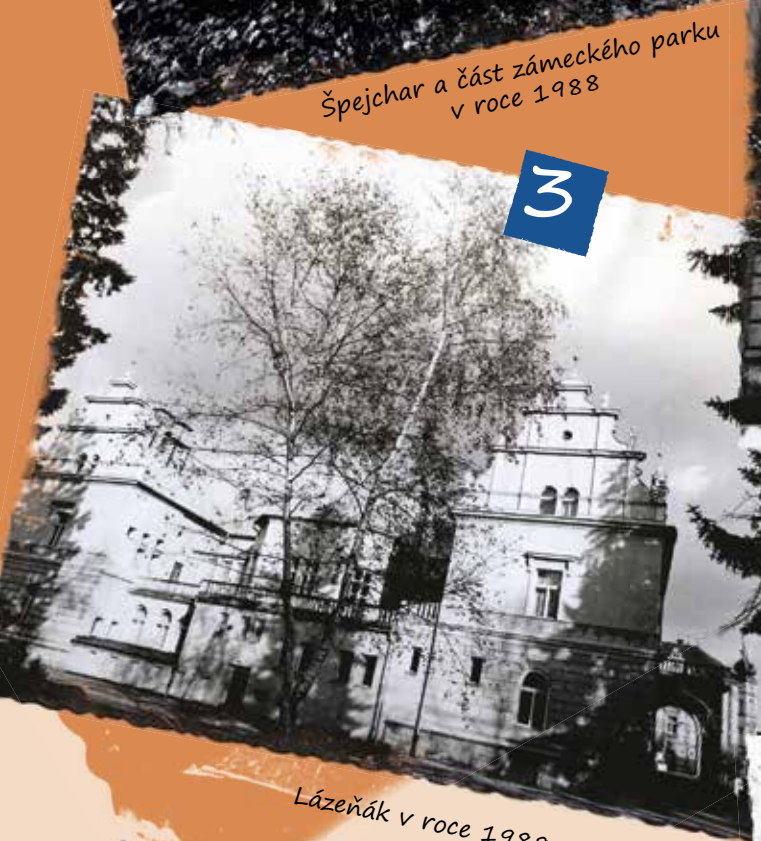
Historické fotky z Lázní Bělohradu

2

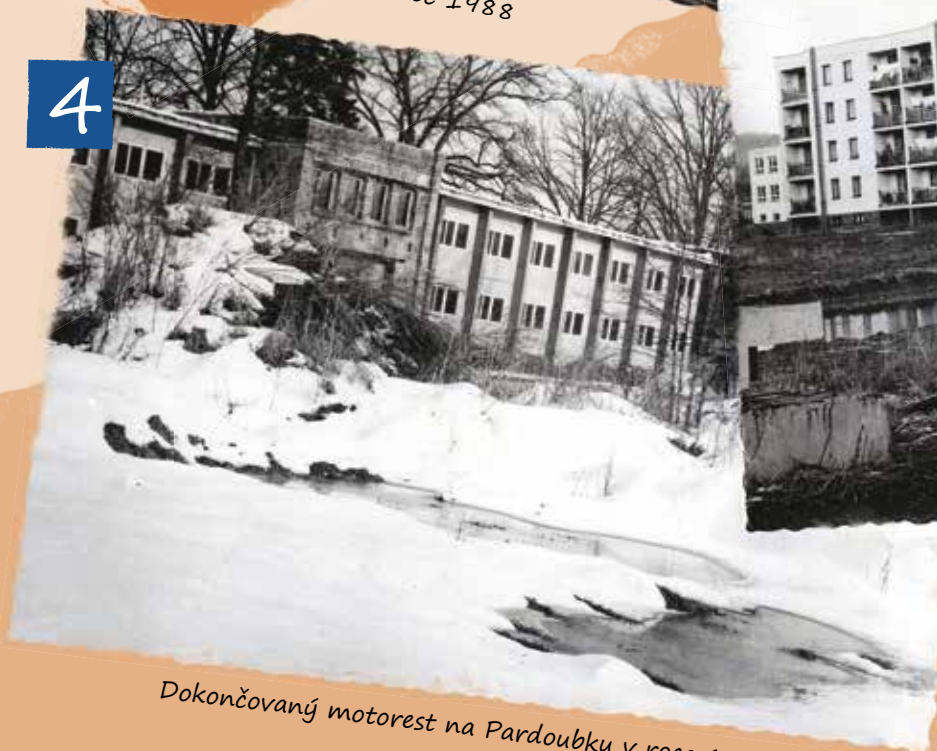
Dům na Lázeňské ulici,
bývalá provozovna firmy Znak, dnes Filipa

3

Lázeňák v roce 1988

4

Dokončovaný moroest na Pardoubku v roce 1988

5

Bytovky v roce 1988

6

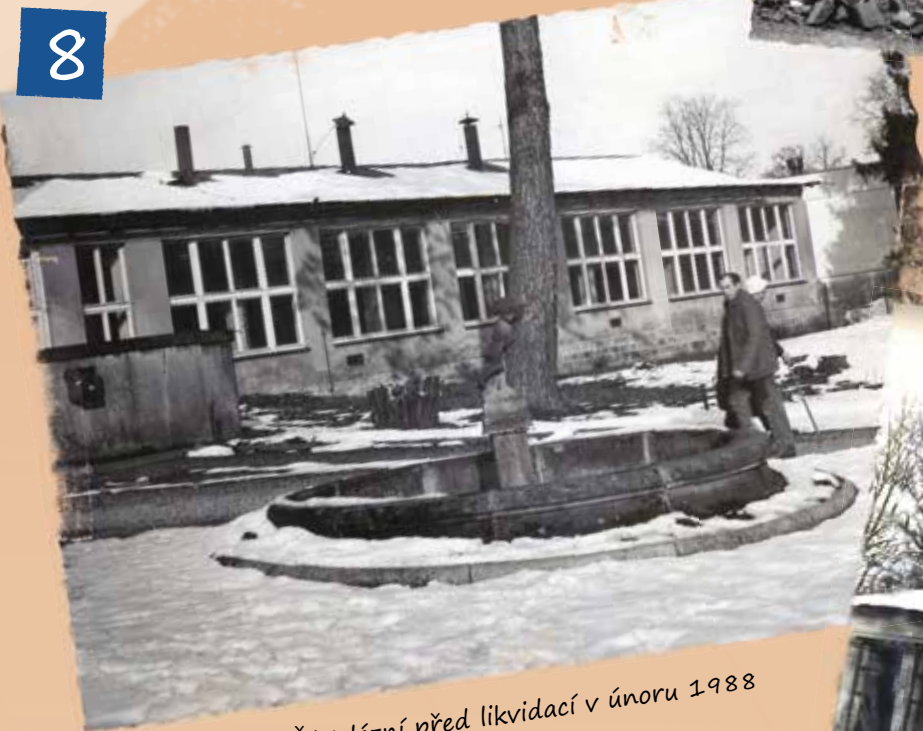
Přestavba továrních bytů 1988

7

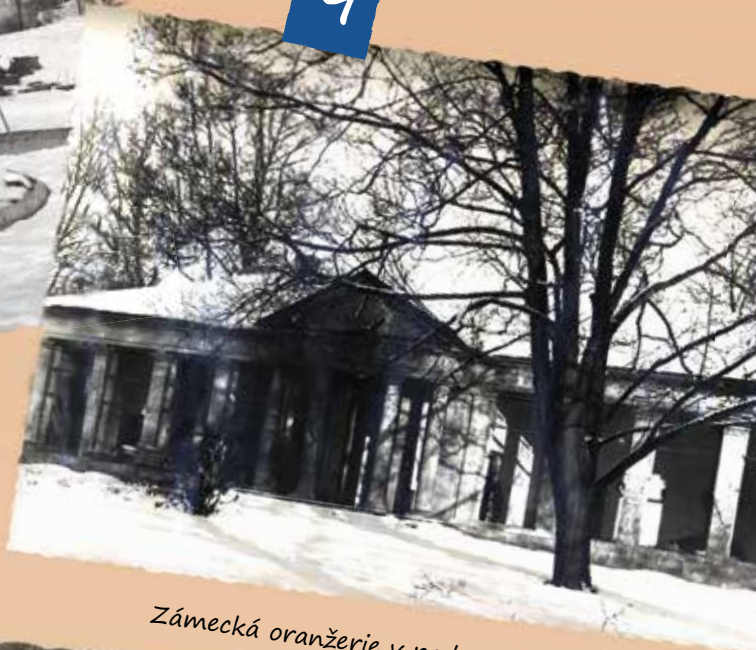
Přestavba továrních bytů 1988

8

Část lázní před likvidací v únoru 1988

9

Zámecká oranžerie v padesátých letech minulého století

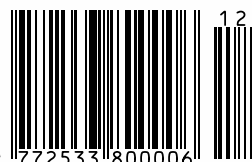
10

Na dvoře za hotelem Zátíší na Třetí straně.
Za hotelem byly byty pro zaměstnance hotelu.
V zahradě stávala tělocvična sportovní jednoty Orel.
Na fotce zaměstnanci lakýrnické firmy Josefa Šece bydlící v domě včetně dětí.

ISSN 2533-8005

9 772533 800006

12